

ÖĞRETMENLERİN MESLEK VE ÖZLÜK SORUNLARI

Bildiriyi Hazırlayanlar :

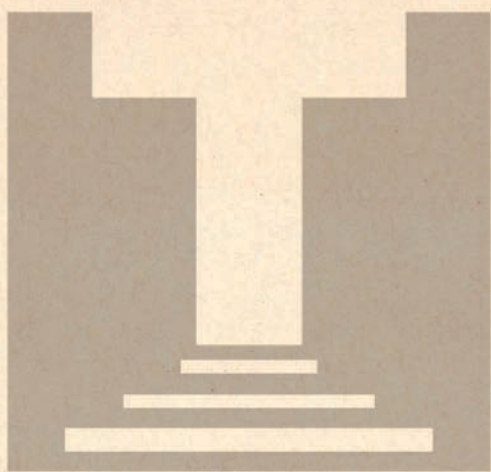
Binali Seferoğlu

Mehmet Emiralioglu

Gültekin Gazioglu

M. Ali Köylü

İsmet Özdemir



TÜSTAV

TÜSTAV
ARŞİM
Umur Coşkun
Bağış



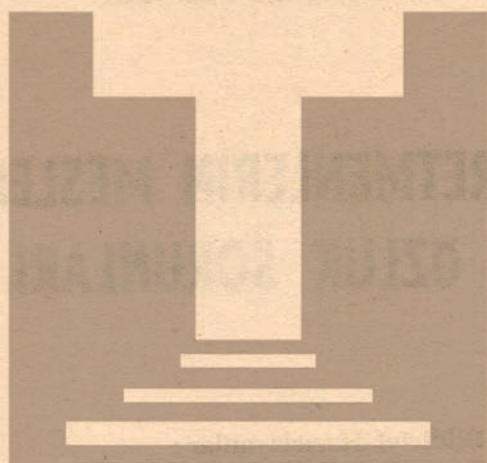
T Ü B — D E R
TÜM ÖĞRETMENLER BİRLEŞME VE
DAYANIŞMA DERNEĞİ

ÖĞRETMENLERİN MESLEK VE ÖZLÜK SORUNLARI

Bildiriyi Hazırlayanlar :

Binali Seferoğlu
Mehmet Emiralioglu
Gültekin Gazioglu
M. Ali Köylü
İsmet Özdemir

TÜB — DER EĞİTİM Yayınları : 1



TÜSTAV

Şark Matbaası 1975 - Ankara

Ö N S Ö Z

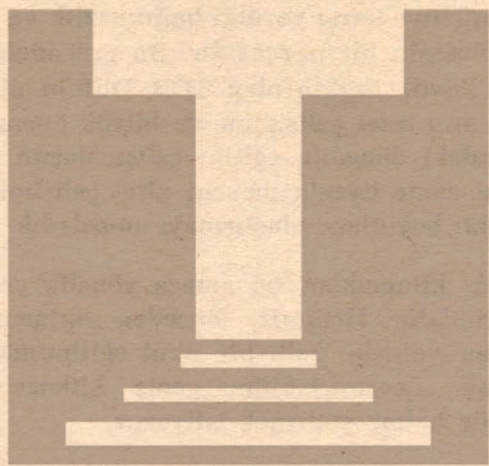
Öğretmen mücadelesi, halkımızın emperyalizme, faşizme ve sömürüye karşı verdiği bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin bir parçasıdır. Bu mücadele öğretmenlerin en büyük örgütü olan TÖB-DER'in nicel gelişiminin yanı sıra nitel gelişimine de büyük önem veriyoruz. Önümüzdeki dönemin eğitim çalışmalarını planlarken, yüz bini aşkın üyenin mevcut nitel gelişimini daha ileri ve sağlıklı boyutlara ulaştırmayı amaçladık.

Elinizdeki kitapçıklar, bu amaca yönelik çalışmaların toplu ürünüdür. Hepimiz, önceden saptanan konularda, seminer yoluyla, belli bir okul eğitiminden geçeceğiz. Bununla devrimci bilinci geniş kitlelerin elinde maddi bir güç haline getirmek istiyoruz.

Tartışmaya sunduğumuz bu kitapçıkların işlevini örgüt içi ve eğitimle sınırlı olarak anlamamak gerekiyor. Çünkü ele alınan konular, ülke ve dünya sorunları ile olan bağları, iççeliği ve bütünlüğü içinde işlenmiştir. Bu yüzden bu eğitim çalışmalarını halkımıza bilinç taşıma görevimizin bir çabası olarak da değerlendirmek gerekir.

Kitapçıkların amacına ulaşmasını, öğretmenlere ve halkımıza yararlı olmasını dilerim.

Cemil Çakır
Genel Başkan



TÜSTAV

ÖĞRETMENLERİN MESLEK VE ÖZLÜK SORUNLARI

GİRİŞ

Yurdumuz emperyalist - kapitalist dünya sistemi içinde sömürülen bir ülkedir. Dünya emperyalist güçlerinin ve onların yerli ortaklarının tahakküm ve sömürüsünden en çok etkilenen başta işçi sınıfı ve emekçi halkımızdır.

Biz öğretmenler, emekçi halkın bir parçasıyız. Çünkü, kafa emeğimizi satıyoruz. Üstelik bu emeğimizin satışında bizim hiç söz hakkımız yoktur. Egemen güçler bizden aldıklarının fiatını tek taraflı olarak kendileri biçiyorlar.

Sömürülen bir ülkenin yurtsever öğretmenleri olarak kendi sorunlarımızın emekçi halkın sorunlarından ayrı olmadığını bilincinden hareketle, mesleğimizin çok özel ve karmaşık sorunlarını vurgulamamanın meslektaşlarımızın bilincini yükseltmede yararlı olacağı inancındayız.

Öğretmenler olarak yaptığımız eğitim-öğretim işi, üretimle doğrudan ilişkilidir. Eğitim bir üst yapı kurumu olmakla birlikte, üretime eğitilmiş işgücü sağlaması açısından, onu etkileyen bir hizmettir.

Çarpık bir kapitalist üretim biçiminde, egemen güçler, kendileri için gerekli eğitilmiş işgücünü kolaylıkla sağlamaktadır. Bu nedenle bu güçlerin bir eğitim sorunu bulunmamaktadır. Kendi çocuklarını geniş olanaklı okullarda, kolejlerde, Avrupalarda, Amerikalarda okutmakta, gerekli işgücünü milyonlarca öğrencinin içinden rahatça çıkarmakta, okulların önemli bir bölümünü bilim dışı ideolojilerin yayıcısı olarak düzenlemektedir. (Kuran kursları, İmam-Hatip Ortaokulları ve liseleri, Yüksek İslam Enstitüleri, İlahiyet Fakülteleri v.s.) Bu okullarla, egemen ittifakta yer alan kapitalizm öncesine, eğitim alanında ödün verebilmektedir.

Bu nedenlerle egemen güçlerin bir eğitim sorunu yoktur. Fakat Türkiye Halkının her geçen gün ağırlaşan, karışan, çözümü güçleşen eğitim sorunları vardır.

Eğitim işinin emekçileri olarak meslek sorunlarımızı en doğru teşhislerle halkımızın gözü önüne sermek baş görevimizdir. İkinci görevimiz olarak da öğretmenlerin özlük sorunlarını meslektaşlarımıza kavratmak, çözüm için ortak bilinç, ortak eylem geliştirmek gelir. Ancak kafa emekçileri olan öğretmenlerin özlük sorunlarının diğer emekçilerin sorunları ile olan diyalektik bağını gözden ırak tutmamak gerekir.

Biz öğretmenler, yurdumuzdaki geri ve çarpık üretim tarzının değişmeden, emperyalizmin her alandaki tahakkümü sona ermeden, halkın demokratik yönetimi kurulmadan, sorunlarımızın kökten çözümlere ulaşamayacağını bilmeyiz. Geçici, reformcu, yüzeysel önlemlerin sorunlara çözüm getirmesi, eğitimi rahatlatması, öğretmenleri mutlu etmesi olası değildir.

Ekonomik ve siyasal yapı değişmeden, «eğitimde devrim» hayaldir. Onun için «devrim için eğitim» ilkesi ön planda tutulmalıdır.

Meslek Sorunlarımız :

I. Öğretmen Yetiştiren Kurumlar :

Bugün eğitim işinde çalışan ve çok çeşitli menşeilere gelen öğretmenlerin sayısı 250.000'e varmıştır. Eğitim-öğretim alanı, uzmanlık ve ustalık isteyen bir iş alanıdır. Böyle bir alana çok değişik ve çok sayıda kaynaktan öğretmen sağlama, bu mesleği yozlaştırma çabalarının ilkidir. Belki de öğretmenler arasında düşünce ve davranış birliği kuramamanın sebeplerinden en önemli olup, bu da egemen sınıfların işine yaramaktadır.

Bizce her kademedeki öğretmenin yetiştiği tek tip bir öğretmen okulu bulunmalıdır.

HALEN ÖĞRETMEN YETİŞTİREN KURUMLARIN BELLİ BAŞLILARI :

1. Öğretmen liseleri;

İlkokul üzerine 7 yıl, ortaokul üzerine 4 yıl öğrenim veren klasik öğretmen okulları, genellikle hafızay adayan, geçerliği olmayan bilgiler veren, halka yabancı davranışlar geliştiren, bilimsel deney ve bulgulara yer vermemen, demokratik işleyişten yoksun eğitim kurumlarıdır. Bu okullarda pratik uygulama ve çalışmalara yer verilmez. Böylece üretken insan yerine, tüketici niteliği ağır basan insan tipi yetiştirilir. Bu da, son tahlilde öğretmenlikten başka bir iş beceremeyen, kul-köle insanları çoğaltmayı amaçlamaktadır. Ayrıca ekonomik yapımızın çarpıklığının üst yapıdaki bir yansımasıdır da.

2. Eğitim Enstitüleri;

Lise üzerine 2-3 yıl öğrenim veren ve orta öğretime öğretmen yetiştiren yüksek okullardır.

Programları ve genel işleyişleri bakımından öğretmen okullarından farklı bir yanları yoktur. Hattâ öğrencilerin okul içinde ve dışında uyması gerekli kurallar (disiplin yönetmeliği) bile aynıdır.

Bu okullarda edebiyat ve sosyal bilimler tamamen yararsızdır. Edebiyat diye edebiyat tarihi ve günümüz toplumuna bir şey söylemeyen ozanlar, yazarlar okutulur. Toplumunu bir ileri üretim biçimine ulaştırmak için gerekli bilinci veren ozan ve yazarların okutulmasından şiddetle kaçınılır. Öğrencilerin ders dışı kitap, dergi vs. özgürce okuyarak kendilerini yetiştirmeleri dahi sınırlanır. Tarih öğretimi ise tamamen idealisttir. Tarih sınıfların savaşı değil de hükümdarların, devletlerin savaşı biçiminde okutulur. İnsan doğasına en aykırı biçimde bir tarih öğretimine gidilir.

Eğitim Enstitülerindeki doğa bilimlerinin öğretimi de teoriktir. Deneye çok az yer verilir.

3. Yüksek Öğretmen Okulları;

Lise üzerine 4 yıl fakülte öğretimi veren öğretmen yetiştiren kurumlara ve orta öğretimin ikinci bölümüne öğretmen yetiştiren kurumlardır. Bu okulların öğrencileri çeşitli fakültelerde diğer üniversite öğrencileri ile okurlar. Hiçbir öğretmenlik formasyonu almazlar. Atanacakları okullarda, aktarıcılık yapmak üzere birtakım bilgileri bellerler. Elbetteki bu oluşumda kendi suçları yoktur. Egemen sınıfların eğitim planlayıcıları böyle olmasını istiyorlar.

Son yıllarda öğretmen yetiştiren tüm kurumlar üzerinde emperyalizm ve faşizm özel bir plan uygulamaktadır.

Önce yüksek öğretmen okulları ele geçirilmiştir. Bu okullara özel yetiştirilmiş emperyalizmin has sözcüleri, faşist kafalı öğretim üyeleri yerleştirmiştir. Sonra aynı düzenleme eğitim enstitülerinin eğitim ve yönetim kadrolarında yapılmıştır. Böylece öğretmen okullarına gerekli kadroda yetiştirildi. Öğretmen okullarında görevli nisbeten liberal, demokrat, ilerici unsurlarda temizlendi.

Emperyalizmin ve faşizmin bu planı günümüzde ürünlerini vermeye başlamıştır. Öğretmenlik asıl kaynaklarında kurutuluyor. Öğretmen liselerinde artık kendine ve halka yabancı, düşünmeyen, okumayan, araştırmayan zorba (komando) öğretmen yetiştirmek isteniyor.

Bu konu biz yurtsever öğretmenleri doğrudan ilgilendirir. Çünkü komando öğretmenler aramıza yerleşiyor, yönetim noktalarını ele geçiriyor, bize karşı örgütleniyor. Okullarımızda az da olsa var olan demokratik tartışmalara ve işleyişlere hızla son veriliyor.

Çoğu halk çocuğu olan komando ve ülkücüler şartlanmasından geçen bu öğretmenleri uyandırmak, uyanmayanları teşhis ve tecrit ederek zararsız hale getirmek acil görevlerimizdendir.

Örgün Eğitim Kurumlarının Yapısal Bozukluğundan Kaynaklanan sorunlar :

a) İlköğretim

Bozuk eğitim düzeninin yansımalarını en çok bulunduğu ilköğretim kesimidir. Halkımızın alfabe sorunu 50 yıllık çabalara karşın halledilememiştir. Kimi ülkelerin 3-5 yılda hallettiği bu sorun, bizde halâ baş sorun halindedir. Halkımızın ancak % 55'i okur-yazardır. Kaldığı ilköğretim sorunu salt, yurttaşları okur-yazar yapmak sorunu da değildir.

İlköğretimin gerçekleşme oranında ülkemizde kadın-erkek, köy-şehir, doğu-batı arasında korkunç bir eşitsizlik vardır. Feodal yapının tamamen parçalanmadığı doğu ve güneydoğu Anadolu bölgelerinde, yazının icadından 7000 yıl sonra biz halkımıza halâ alfabeyi bile veremedik. Bunun sorumlusu biz öğretmenler değil, eğitimi planlayan egemen sınıflardır. İlköğretim sorunun ilk kez ciddi biçimde halli için, Köy Enstitüleri denemesini görüyoruz. O dönemde burjuvari feodal kalıntıların tüm karşı koyuşlarına rağmen, iç pazarı genişletmek, tarımsal üretimi artırmak ve tarımdan sanayiye kaynak aktarmak için köylünün temel bilgilerle donatılmasını, okur-yazar olmalarını istemiştir. Bu nedenle Köy Enstitülerinin açılışını planlamıştır.

İş eğitimi veren ve yaratıcı öğretmen yetiştiren Köy Enstitüleri kısa sürede kuruluş amaçlarını aşmışlardır. Bunun sonucu politik ve ekonomik nedenlerle Köy Enstitüleri egemen güçler tarafından kapatıldı. Bu deneme devam edebilseydi, ilköğretim sorununun okuma-yazma bölümü halledilmiş olacaktı.

27 Mayıs girişiminden sonra çıkarılan 222 sayılı yasanın emredici ve kesin hükümlerine rağmen devlet bütçesinin % 3 ü ilkokul yapımlarına ayrılmamaktadır. Bu oluşum, bugün dahi egemen ittifakla, tefeci, toprak ağa-

lığının, ilköğretim sorununun askıya alınmasında etkili olabildiğini göstermektedir.

Günümüzde ilköğretimin bina, bahçe, araç, gereç,, öğretmen sorunlarının sürüp gittiği bir olgudur. Çığ gibi büyüyen nüfus karşısında okullaşma hızı çok yavaşdır. Çift öğretim, birleştirilmiş sınıflar olağan hale gelmiştir.

Köy okullarının hemen tüm harcamaları köylüye yüklenmiştir. Kırsal alanda halkın gözünün açılmasını istemeyen güçler, etkisini sürdürürken, mevcut ilokullar yoksul köylünün sofrasına, yaşantısına bir şey katmamaktadır. Yoksul köylümüzün somut yararını görmediği ilkokulları desteklememesi, istememesi, çocuklarını kur'an kurslarına göndermesi olağandır. Tüm bunlara, halktan kopuk, ülkücü-komanda yeni öğretmen tipini eklediğimizde, ilkokulu bitirdiği halde mektup, dilekçe yazamayan, bir süre sonra okumayı bile unutan binlerce ilkokul mezunu bulunması kaçınılmazdır.

İlköğretim sorununun halli isteniyorsa gerçekçi bir planlama ile konu ele alınmalıdır. Her yılın bütçesinden 222 sayılı yasanın emrettiği fonlar ayrılmalı, köyde okul arsaları devletçe alınmalı, ilkokulların programları eğitim-öğretim yöntemleri değiştirilmeli, okullar çevresel özelliklerin dikkate alındığı üretici içeriği olan bir niteliğe kavuşturulmalıdır.

b) Ortaöğretim

Ortaöğretim kurumları klasik öğrenim, mesleki öğrenim veren kurumlar olarak iki ana bölüme ayrılabilirler. Yaygın olanları sözde yüksek öğrenime öğrenci hazırlayan klasik öğrenim kurumlarıdır. Bu kurumlar uygulanan program yöntemler bakımından ilköğretim kurumlarından kopuktur. Hafızaya dayanan, idealist, öğrenciyi pasifize eden bir eğitim felsefesi hakimdir. Çevresel özellikleri içeren programlar uygulanmaz. Bu yanı ile merkezîyetçidir. Buna karşın kitap ve kaynak ticaretine alabildiğine açıktır. Bu kurumlar hayattan ve çevreden so-

utulmuştur. O yüzden sıkıcıdır. Öğrenci doğasına aykırı bir öğretim yapıldığından öğrencilerin büyük çoğunluğu derslerden kaçır, yada binbir sıkıntı içinde dersler izlenir. Okul binaları, bahçeleri kapasitenin çok üstünde hizmet görürler. Binlercesinde spor tesisleri yoktur. Öğrenciler okul yönetimine katılmazlar. Baskıcı bir disiplin anlayışı vardır. Bu nedenle ortaöğretim kurumlarımızı bitiren gençlerimiz derin bir «oh» çeker. Çoğu, kitaplarını yakar. Bu özelliklerinden dolayı ortaöğretim kurumları, gençlerimiz için birer hapisanedir.

Mesleki öğrenim kurumlarımızda hemen hemen aynı özellikleri taşır. Tüketicilik, yozluk, hayattan soyutlanmışlık onların da özelliklerindedir.

Emperyalist - kapitalist sisteme bağlı olarak gelişen ülkemizdeki çarpık kapitalizme uygun eğitimi 9. M. E. Şurası kurmuştur. Şûranın temelinde, hazırlığı yasal dayanakları daha önce yapılan M. E. Temel Yasası 8. M. E. Ş., İkili antlaşmalar oluşumların sistemleştirilmesi yatar. Özetle, Amerikancı eğitimin kurmuştuğu bir çalışmadır. 9. Millî Eğitim şurasında ortaöğretim kurumlarımız için önemli bir yenilik getirilmemiştir. T. M. E. Temel Yasasından kaynaklanan Amerika ve Avrupalarda beyni yıkanan sözde eğitimcilerin önerilerini hazırladığı, bu kişilerin kesin egemen olduğu bir şuradan, başka birşey beklenemezdi. 9. Millî Eğitim Şurası, sınıf geçmede bazı kolaylıklar getirmiş ve halk çocuklarının üniversite, yüksek okulların kapılarını zorlamalarını engellemiştir.

Gerçekten, sorunları gündün güne çoğalan ortaöğretime bir yön verilmek isteniyor idiyse, toplanacak şurada öğretmen örgütünün, öğrenci örgütlerinin, işçi ve diğer demokratik kuruluşların, velilerin ağırlığı sağlanarak o zaman iş eğitimine ağırlık veren, binlerce pratik tarımcı, kooperatifçi, sağlıkçı, teknik eleman v.b. gibi kişileri yetiştirecek bir eğitim modeli onaya çıkarılabildi.

Halen, eğitim yapılmayan, biraz öğretim yapılan ortaöğretim kurumlarının yaygın şikâyet konularının giderilmesi için bu işin gerçek uzmanı olan yurtsever öğretmenlerimizin örgütü TÖB-DER'e danışılmalıdır.

C) Yüksek öğretim

Bir kısmı sözde özerk, bir kısmı hükümete, dolayısı ile ABD'ne bağlı üniversite, fakülte, yüksek okullarımız önemli yapısal bozukluklar taşımaktadır.

Bir kere yüksek öğretim kurumlarımızda toplumsal sorunlarımız bilimsel olarak incelenmez. Egemen güçlerin sorunları ve istemleri doğrultusunda çalışmalar yapılır. Sanayimiz gibi üniversitelerimiz de montajcıdır. Bağlı olduğumuz emperyalist-kapitalist dünyanın sanayileşmiş ülkelerinin yüksek öğretim kurumlarında geliştirilen teknikler, çeşitli bulgular, bilimsel sonuçlar bir süre sonra bizim kurumlara aktarılır. Bizim üniversitelerimizde önemli bir buluş yapılmaz. Bu yüzden öğretimimiz de ekonomide olduğu gibi, kapitalist ülkelere bağımlıdır. Aktarmacıdır, montajcıdır, taklitçidir.

Üniversitelerimizde kürsüler çiftlik gibidir. Kimi dekanlar, profesörler çiftlik kahyası gibidirler. Yurtsever bilim adamları, asistanlar, doktor, doçent ve öğretim üyeleri bu kurumlarda yaşatılmaz. Dikkat çekicidir ki bizim kurumlarda işten çıkarılan bu adamlar, kapitalist dünyanın üniversiteleri tarafından kapışılır.

Yüksek öğretim gençliğinin yönetime katılmaması, büyük bölümü yurtsever olan gençliğin polist denetiminde tutulmak istenmesi, binlercesinin üniversitelerden çıkarılmak istenmesi yüksek öğretimin bugün içinde bulunduğu acil sorunlardır. Ayrıca yüksek öğretim gençliğinin yurt, kredi, okulu bitirenlerin iş bulması sorunları gündemdedir.

Elbetteki yüksek öğretim kurumlarını emekçi halk yararına yeniden düzenleme, kökten değişimler yapabilmek, emekçi halkın yurt yönetimine ağırlığını koyması ile çözüme ulaşacaktır.

TÖB-DER'in Eğitim Öğretim alanındaki temel görüşleri ve acil talepleri :

EĞİTİM

Eğitim, toplumların ekonomik ve politik yapılarının dışında, amaçladıkları ve işlevi sosyal düzenlerden soyutlanabilen bir kavram değildir. Böyle olduğu için de, tarihte üretim araçlarını elinde tutanlar, eğitime önem vermişler, sınıfsal çıkarlarının korunması, kitlelerin belli doğrultularda şartlandırmada eğitimi en etkili bir araç olarak kullanmışlardır. Bir üst yapı kurumu olan eğitim altyapının değişmesinde, yeni boyutlara ulaşmasında kitlelerin bilinçlendirilmesinde ya da uyutulup uyandırılmasında etkili bir araçtır.

Bu nedenle eğitim, şovenist, ırkçı, teokratik ve bireyi geldiği sınıfa yabancılaştıran emperyalist - kapitalist özden sıyrılıp kişiye devrimci, bilimsel tavır kazandırıp, üretim ve iş içinde ortaklaşa ve yaratıcı çalışmaya yönelik,, politik bilinç kazandıran ulusal öze sahip halkçı ve toplumun demokratikleşmesini hızlandıran niteliğe dönüşünce sömürücü sınıfların uykusunu kaçırmaktadır. Öğretmen kıyımının, öğretmen üzerindeki zulmün temelinde işte bu emperyalist-kapitalist güçlerin sınıfsal çıkarları yatmaktadır.

Eğitim, üretim araçlarını elinde bulunduran ve politik güç olarak devlete damgasını vuran sınıfların çıkarlarına göre biçimlenen, bireyi kabiliyet ve yetkisi doğrultusunda geliştirip ustalaştıran bir üstyapı kurumudur. Bu açıdan eğitime yaklaşınca iki işlevinin olduğu görülür;

Bir yandan egemen sınıfların mevcut üretim biçiminin gelişimi ve sürekliliğini sağlamada kitleleri şartlandırma aracı olarak kullanılır.

Diğer yandan da daha ileri bir üretim biçimine geçişin subjektif şartlarını oluşturmada önemli bir araçtır.

İşte burada eğitimin devrimci görev ve niteliği çıkar karışımıza.

Ekonomik ve politik düzenin kuruluş ve işleyişinde egemen olan sınıflar kurulu düzenin devamını sağlayacak bir eğitim sistemini uygularlar. Daha ileri bir üretim biçiminin eğitimine ise izin vermek istemezler. **Bunu** sağlamak için gerekli tedbirleri eksiksiz alır, sınıfsal çıkarlarına ters düşecek bir eğitim uygulamasına yönelen kişi ve kuruluşları derhal saf dışı etmeye çalışırlar.

Emperyalist - kapitalist üretim biçiminde bireyin daha iyi meta üretmesine, daha fazla artı değer yaratmasına dönük bir eğitim anlayışı bu sistemin halkalarını oluşturan gelişmiş ülkelerin eğitim sistemidir. Zincirin diğer halkalarını oluşturan geri bırakılmış ülkelerin eğitim sistemleri ile politik, ekonomik, askeri ve diğer sahalarda olduğu gibi gelişmiş ülkelere biçimlendirilmektedir. **Bu** ülkelerde emperyalistlerin izin verdiği üretim araçlarının ihtiyacını karşılayacak bir eğitim uygulanır. Emperyalistler için gerekli hammaddeleri çıkararak, üreten, ürünlerini pazarlayan ve tüketici bir toplumun oluşmasına yönelik ve bu toplumsal düzenin sürekliliğini sağlayacak eğitim sistemi için gerekli tüm önlemleri alırlar. Yerli egemen güçlere bunları uygulatırlar.

EMPERYALİZMİN GÜDÜMÜNDE UYGULANAN EĞİTİMİN BELİRGİN ÜÇ ÖZELLİĞİ VARDIR

1 — Eğitim yolu ile kişileri geldikleri sınıf ve tabakalardan koparmak ana - babalarına yabancılaştırmak, kitleleri karamsar, umutsuz, kendilerine güvensiz yapmak, «şu devlet olmazsa biz mahvoluruz» afyonu ile beyinleri yıkamak, kul - köle yetiştirmek,

2 — Irkçı ve şovenist duyguları körüklemek, kardeşi kardeşe düşman etmek emperyalist - kapitalist sistemin sürmesi, uyanan emekçi sınıf ve tabakaların sindirilip devrimci gelişimin geciktirilmesi için beyinlerini yı-

kadıkları bu kişileri «Milliyetçilik ve Milliyetçi» yaftası altında bir maşa ve vurucu güç olarak kullanmak.

3 — Teokratik ve dine dayalı dünya görüşünü teşvik etmektedir.

Sonuç olarak, geri bırakılmış ülkelerde eğitimden amaçlanan, emperyalist-kapitalist düzenden yana üreten, ürettiğinin bölüşülmesinde söz sahibi olmayı düşünmeyen, roboulaşmış basğı ve tahakkümlere başkaldırma-yan, yoz, topluma ve geldiği sınıfa yabancılaşan ırkçı, şö-ven, teokratik düşüncelerle şartlandırılan bir insan tipi yetiştirmektedir.

Devrimci eğitim, ortaklaşa ve birlikte çalışmadan zevk alan, işyerinde ve üretim içinde değerler yaratan kişinin toplum içinde sorumluluk ve görev almasını sağlayan bir eğitimidir.

Devrimci eğitim, kendi sınıfsal çıkarları doğrultusunda, ideolojik ve politik bilinç veren, düşünmesini, olaylar arasında bağ kurmasını, doğayı ve toplumu daha iyi tanımasını bunların ileriye doğru değişmesini sağlayan bir eğitimidir.

Koşulları eşit olmayan, yeterince beslenemiyenlerle, göpeğine her gün 80 lira masraf edebilen kişilerin çocuklarına eşit davranmaktan daha büyük haksızlık olamayacağı bilincindedir TÖB-DER'li öğretmen. Bu nedenle, adını bile öğrenmeye zaman ayıramadığı sosyo-ekonomik durumunu inceleyemediği öğrencilerini sınıfta bırakmamalıdır. Bu bileni de bilmeyeni de sınıf geçirmek değildir. Herkesin olanakları doğrultusunda en iyi biçimde yetişmesini sağlayacak ortamı hazırlamaktır.

Tarih, toplumların zaman içindeki gelişmelerini izleyen bir bilimdir. Halkın çocuklarına bu gelişime damgasını vuran sınıflar arası sosyal mücadeleyi ve bu mücadelenin yasalarını öğretmeliyiz. TÖB-DER'li öğretmen, Ur, Urak, Lağaş sitelerinin isimlerini öğretmekten kaçınmalı, bunun yerine günümüz tarihi olayları ile geçmiş karşılaştırmalı, ilk tekerleği bulan işçi ile, bugünkü

füzeleri, Apollo'ları rampasına yerleştiren emekçinin saygınlığını genç kuşaklara aşılmalıdır.

TÖB-DER'li öğretmen, aritmetik dersinde öğrencilerine sayı kavramlarını, sayılar arasındaki ilişkileri öğretmekle, işlemleri doğru çözdürmekle görevini yapmış sayılamaz. Yöreye göre pamuğu, fıncığı, tütününü, orman ürünlerini, üzümü, inciri ele almalı, bunları yetiştirenlerle alım - satımını yapanların kârlarını sayılarla göstermelidir.

Coğrafya dersinde, ülkelerin dağlarının yüksekliğini, ırmaklarının uzunluğunu ezberletmek yerine o ülkelerin neden ve nasıl kalkındıklarını ya da geri bıraktıklarını anlatmalı, ülkemizin yer altı, yer üstü kaynaklarını, bunların nerelerden ve nasıl çıkarıldığını, bu nimetlerden kimlerin yararlandığını sayılarla, resimlerle, grafiklerle öğrencilerine kavratmalıdır.

Demirin, bakırın, çeliğin, civanın, kömürün bileşimlerini öğretirken, bunların nasıl elde edildiğini, damıtılıp kalıba dökülürken fırının karşısında ter döküp, eriyen emekçilerin öyküsünü, yüzlerce metre derinlikteki kömür işçisinin grizu patlamasıyla can verişini dile getirmelidir.

Canlıların organizmasını anlatırken, beslenmenin önemine değinmeli, kimlerin ne denli protein aldığını, kimlerin inekleri, koyunları, mandaları beslediğini resimlerle, öykülerle, türkülerle dile getirmelidir.

Doğada emekçi sınıfların eliyle yaratılan değerleri bir bir saydırmalı, emekçi sınıf ve tabakaların neler yapmaya muktedir olduğunu gözler önüne sermeli, demok-rasi ve gerçek özgürlüğün yalnız onların eli ile kurulup geliştirilebileceğine, onların elinde ülkenin mutlu yarın-lara ulaşabileceğini vurgulamalıdır.

TÖB-DER'li öğretmen, ahlak dersinde soyut kavramlar, biçimler ve görüntüler üzerinde durmak yerine, toplum içinde mutlu olmanın, toplum içinde yaratmanın, emeğe saygılı olmanın önemini dile getirmeli, insa-

nı insanın sömürmesinden daha büyük ahlaksızlığın olmayacağı gerçeğini öğretmelidir.

Tüm bunları yaparken, elbette emperyalist-kapitalist sistemin savunucuları devrimci ve yurtsever öğretmenlerin enselerinden kanlı ellerini çekmeyecektir. Onların tezgahlayacakları zulüm ve tahakkümlere karşı TÖB-DER, maddi ve manevi tüm gücüyle öğretmenlerimizin yanında olacak, emekçi halkımızın desteğini sağlayacaktır.

Bu konuda ayrıca, okul ve aile birliklerinden yararlanma yoluna gidilecek çeşitli yörelerde düzenlenecek seminer ve toplantılara bu kuruluşlarda görev alan kişilerinde katılması sağlanacaktır. Egemen güçler eğitim düzenlenmesindeki bozukluğun sorumlusu olarak öğretmeni göstermektedirler. Sorumluların öğretmenler olmadığını, asıl sorumluların emperyalizmle bütünleşen yerli egemen güçlerin olduğunu halkımıza anlatmak başta gelen görevimiz olacaktır.

Yukarıda sıralananların dışında, ayrıca şunların da gerçekleştirilmesi için, TÖB-DER etkin çalışmalar yapacaktır :

1 — Bütün okullarda tektip kitap kabul edilmesi, kitap ve tüm diğer araçların devlet tarafından parasız sağlanması.

2 — Okul yönetimleri, demokratikleştirilmeli, yöneticilerin başı ve tahakkümlerine, öğretmenin terfisiyle ilgili yetkilerine son vermelidir. Yöneticiler öğretmenler tarafından seçilmeli, öğrenciler de yönetime katılmalı, okuldaki disiplin kuralları, öğretmen, öğrenci, yönetici üçlüsünün işbirliği ile biçimlendirilmelidir.

3 — Sınıf geçme, kalma diye bir şey olmamalıdır. Her çocuk kabiliyet ve yetkisi doğrultusunda eğitilmeli, eğitim işyerinde ve üretime yönelik olmalı, çocuk kendi yarattığı değerlerden kendisi de yararlanmalıdır.

YÜKSEK ÖĞRENİM

1 — Gençler, kişisel çıkarlardan etkilenmeden, yurt

ve toplum sorunlarına yönelirler. Bu nedenle, toplumsal sorunlarla ilgilenmeleri, yarın ülkenin yönetiminde sorumluluk alacak gençlerimizin en doğal hakkı olmalıdır.

2 — Üniversiteye girişler sınavsız olmalı, emekçi sınıf ve tabakaların çocuklarının yüksek okullara girişlerini kısıtlayan engeller kaldırılmalı, devlet işçinin, köylünün çocuklarının bu kurumlara girmelerini ve öğrenimlerini sağlayacak her türlü tedbiri almalıdır.

3 — Dersler emekçi sınıf ve tabakaların çıkarına, ülkemizin kalkınmasına katkıda bulunacak bir biçimde planlanmalıdır.

4 — Üniversite ve yüksek okul bitiren her kişi, ülkemizin her köşesinde hiç bir ön koşul öne sürmeden çalışmalıdır.

5 — Kürsü başkanlarının egemenliklerine son verilmesi, kürsülerini bir çiftlik gibi kullanmaları önlenmeli, bu konuda da tam anlamıyla demokratik bir ortam yaratılmalıdır.

6 — Yüksek okul ve üniversitelerde ilerici ve devrimci öğrencilere ve öğretim görevlilerine yapılan faşizan baskılara son verilmelidir.

7 — Üniversite ve yüksek okullar ülke sorunlarını, ülkenin kalkınmasına çözüm getirecek araştırmalara yönelmeli, bu günkü kuru, işe yaramaz ve bilim adına bilsizlikten vazgeçilmelidir.

8 — Doktora, asistanlık, doçentlik ve profesörlük sınavları standart eylemliler, niteliklere, yapıt vermek koşuluna bağlanmalı, şunun bunun himayesiyle hiçbir bilimsel yapıt vermeden, hiçbir kişi bu ünvanları elde edememelidir.

9 — Fabrikada, atölyede, tarlada veya başka bir iş yerinde çalışan herkes kendi branşı doğrultusunda, ülkenin neresinde olursa olsun, üniversite ve yüksek okul bitirme sınavlarına girebilmelidir. Bunun için gerekli tüm olanakları devlet karşılıksız sağlamalıdır.

10 — Gençlerin boş zamanlarını daha iyi değerlendirilmelidir.

dirmelerini sağlayacak tesisler devlet tarafından kurulmalıdır.

11 — Özel girişimcilerin kendi sınıfsal çıkarlarını savunacak mutemet adam yetiştirmeyi amaçlayan yurt, eğitim vakfı vb. eğitim yatırımlarına derhal son verilmeli, devlet bu konudaki anayasal yükümlülüğünü yerine getirmeli ve gerekli yatırımları yapmalıdır.

12 — Bütün dünyada yayınlanan bilimsel yapıtlar, hiçbir ideolojik fark gözetilmeden, türkçeye çevrilmeli, yüksek öğrenim yapan öğrenci ve bilim adamlarının hizmetine sunulmalı, bugünkü tek kaynaklı öğretime son verilmelidir.

13 — Bütün üniversite ve yüksek okullar, akademi-ler, bilimsel, yönetsel ve ekonomik özerkliğe kavuşturulmalı, yöneticilerini her kademede kendileri seçmeli, asistan ve öğrenciler yönetime katılmalı ve söz sahibi olmalıdırlar.

14 — Montaj ve aktarma biçimindeki eğitime son verilmeli, eğitimin emekçi halkımızın teknolojik ve sosyal bilimlerdeki gereksinmelerine cevap verecek bir biçimde düzenlenmesi yoluna gidilmelidir.

15 — Eğitimin her kademesinde uygulanan eğitim-öğretim programları birbirini tamamlayan bir bütün haline getirilmelidir.

Tüm bunların kamuoyuna duyurulması için seminerler, toplantılar düzenlenecek, üniversite, yüksek okul ve akademilerdeki ilerici, devrimci, yurtsever bilim adamlarından yararlanılacak, onlarla işbirliği yapılacaktır.

KİTLE EĞİTİMİ :

Emekçi sınıf ve tabakaların, çağın teknolojisine uyan birer üretici durumuna getirilmesi, yarattığı değerlerin bölüşümünde söz sahibi olması için ülkede örgün eğitimin yanında, yaygın kitle eğitiminin de yapılması gerekmektedir.

Kitle eğitiminin emekçi sınıf ve tabakaların çıkarları doğrultusunda yapılması için, kitle iletişim araçlarının egemen güçlere hizmet etmesi engellenmeli, emekçilerin okuma ve kitap gibi iletişim araçları emekçi sınıf ve tabakaların dolaylı veya dolaysız olarak verdiği paralarla işleyen, onların yarattığı birer değerdir. Bunların gerçekten ezilen halk yararına kullanılması, emekçi sınıf ve tabakaların iktidar sorunudur. Ama, bu iletişim araçlarının gerçek sahiplerinin yararına, onların bilinçlenmesi, eğitilmesi doğrultusunda kullanılması için mücadele etmek, bunlarla ilgili yasaların demokratikleşmesi için verilen mücadeleleri desteklemek, burjuvaziyi kendi koyduğu yasalara uymaya zorlamak, eğitimci olarak görevimizdir.

TÖB-DER olarak, bu iletişim araçlarının emekçi sınıf ve tabakaların yararına kullanılması doğrultusunda yapacağımız çalışmaları şu şekilde sıralayabiliriz :

TRT : Çağımızda en etkin iletişim aracı radyo ve televizyondur. TRT'nin özerkliğe kavuşması için verilen mücadeleyi destekleyeceğiz. Halkın parasıyla işleyen bu kurumun halkın yararına da işlemesi için, özerkliği ile beraber yurdun her yerleşim bölgesinde devlet eliyle geniş TV salonları kurulması, herkese seyretme olanaklarının sağlanması, işçi, köylü ve diğer emeği ile geçinenlerin sorunlarına çözüm getirici, bilimsel programlara yer verilmesi için, demokratik bir baskı gurubu olacağız. Bu yolda mücadele eden örgütleri destekleyeceğiz.

GAZETE VE DERGİ : Dağ başında kesilen tomruk tan tut da, tomruğun taşınması, hamur haline getirilmesi, kâğıt yapılması, dizgisiyle, baskısıyla, dağıtımıyla emekçilerin yarattığı bir değer olan gazete ve dergiler, onların çıkarlarının karşısında birer iletişim aracı olarak kullanılmaktadır. TÖB-DER olarak, TÖB-DER'li öğretmen olarak üzerimize düşen görev; emekçi sınıf ve tabakaları uyutan, gazete ve dergileri okumak ve okutmak yerine, emekçi sınıf ve tabakaların bilinçlenmesine

hizmet eden dergi ve gazetelerin okunmasına ve dağıtılmasına yardımcı olmaktadır.

TİYATRO : Bugün ülkemizde devlet eliyle ya da kişilerce kurulmuş tiyatrolar vardır. Özel tiyatroların bir kısmı gerçekten halk yararına, ezilen ve sömürülen insanların bilinçlenmesi için üzerine düşen görevi yapmaktadır. TÖB-DER olarak, bu devrimci tiyatrolarla anlaşma yapıp şubelerimizin bulunduğu her yörede oyunlarını sergilemelerine, halkın ucuz tiyatro seyretmesine yardımcı olmak görevimizdir. Devlet tiyatrolarının yozluktan kurtarılarak, halk yararına işlemesi için, demokratik baskı gurubu olmaya çalışacağız. Üyelerimizin çalıştıkları okullarda devrimci öz taşıyan oyunları öğrencilerle hazırlayarak sergilemeleri için, elimizden gelen tüm olanakları kullanacağız.

SİNEMA : Günümüzde, emperyalist sistemin devamını sağlamak, bu kokuşmuş düzeni sürdürmek için beyinleri uyuşturma, ırkçı kültürle şartlandırma ve dini inançları sömürmede en etkin bir iletişim aracı olarak kullanılmaktadır. Bugün için, bu konuda yapacağımız tek somut çalışma, sinemalarda oynatılan bu tip filmlerin kimin çıkarına hizmet ettiğini, sergilemek, arasırada olsa, oynatılan devrimci içeriğe sahip filimleri teşvik etmek, örgüt olarak görevimizdir.

KİTAP : Devlet kitaplıklarındaki kitapların yalnız egemen sınıfların çıkarlarını savunan kitaplar yerine, toplumsal sorunları içeren kitapların da konması, herkesin geniş ölçüde bu kitaplıklardan yararlanmasını sağlamak için demokratik bir baskı gurubu olacağız.

Halk evlerinin bugünkü bürokratik yapıdan kurtarılması ve ezilen kitlelerin bilinçlenmesine yardımcı olması gerekmektedir. Bunun için halkevleri şubeleriyle ilişkiye geçilecek, bu kurumun gerçek sahiplerine yönelik çalışmalar yapmasına yardımcı olunacaktır.

Bu iletişim araçlarının, topluma yararlı bir açıda kullanılması yanında; fabrikaların içinde, makinaların başında, işçilerin teknolojik ve teorik eğitimi sürdürül-

melidir. Köylülerin yetiştirdiği ürünlerin başında, tarla-
sında teknolojik ve teorik eğitime, üretimi artırma
doğrultusunda önem verilmelidir.

Eğitim, bir ülkede örgün ve yaygın eğitim ikilisinin
bütünlüğü, bilimselliği ve uygulanışı ile başarıya ulaşır.

ÖĞRETMENLİK :

Bilindiği gibi öğretmenlik, egemen sınıfların çocuk-
larının seçeceği bir meslek değildir. Meslektaşlarımızın
hemen hemen tamamı köylü, işçi, memur, esnaf ailelerin-
den gelmektedir. Kısaca öğretmen emekçi sınıf ve taba-
kalardan gelmektedir. Bu nedenle sınıfının bilincini ta-
şımalı, başkalarının değirmenine su taşımamalıdır.

Öğretmen, mesleği gereği okuyan, düşünen, konuşan
insan olmak zorundadır. Eğiticinin, öğrencilere yararlı
olabilmesi için dünyayı ve Türkiyeyi kavraması, bilmesi,
doğru olarak yorumlaması gerekir. Ayrıca geri kalmış ül-
kelerin öğretmenlerinin görevi okulda bitmez. Halk ara-
sında da devam eder. Emekçi halkın sorunlarını da, çö-
züm yolları ile bilmek durumundadır. Yani halkın öğret-
meni olmak zorundadır. Bu zorunluk öğretmene aydın
olma, bilinç taşıma gibi diğer bir görev yüklemektedir.
Aydın olma, bilinç taşıma görevi öğretmen-kitap ilişki-
sini kaçınılmaz kılar. Gazete, sinema, tiyatro, televizyon
v.b. kitle iletişim ve haberleşme araçlarından en geniş
ölçüde yararlanmalıdır. Gezi ve gözlemlerle yurdun değişik
yörelerini, dünyanın diğer ülkelerini tanımalıdır. Oysa
öğretmenin kendini yenilemesi bu ürünlerden yarar-
lanması için ne gerekli demokratik ortam vardır, ne de
öğretmenlere gerekli maddi olanaklar sağlanmıştır.

12 Mart faşizminde binlerce öğretmen okuduğu ki-
tap, savunduğu düşünce yüzünden mahkemelere sürük-
lenmiştir. Bugün dahi kitap yasakları, düşünce suçları
sürüp gitmektedir. TCK. 141 ve 142. maddeleri halâ vü-
rürlüktedir. Bu maddeler salt uyananlar ve uyandıran-
lar için işletilmektedir.

Öğretmen üzerinden tüm bu olumsuzlukları kaldırmak bireysel uğraşı ile mümkün değildir. Öğretmenin okumadan, düşünmeden, konuşmadan kendini alkoyması da çözüm değildir. Halk arasında bu tiplere «ot» öğretmen denilmektedir. Bu tiplerin öğretmenlikle yalnız maaş bağları kalmıştır.

Öğretmenin kendini yenileme sorununun çözümü kitap ve düşünce yasaklarının kaldırılması büyük ölçüde demokratik mücadeleden geçer.

Örgütlenmek, öğretmen örgütlerini, öğretmenlerin kendilerini yenilemek konusunda okul haline dönüştürmek acil görevlerimizdendir.

ç) Çocuk okutma

Diğer emekçi sınıf ve tabakalarda olduğu gibi öğretmenlerimizin çocuklarını okutma ve yetiştirme olanakları son derece sınırlıdır. Bugünkü gelir düzeyi ve yaşam koşulları karşısında bir öğretmenin çocuğuna yüksek öğretim yaptırması olanaksızdır. Çünkü bir yüksek öğrenim gören kişinin aylık öğrenim gideri ortalama bir öğretmen maaşına denktir. Kaldı ki köyde çalışan bir öğretmenin çocuğunu ortaöğretim kurumlarında bile okutabilmesi büyük fedakarlıkları gerektirir. Devlet sınıfsal karakteri gereği bu konularda hiçbir ciddi önlem almamaktadır. ••

d) Çalışanların çocukları için (Atama - Yer değiştirme) İstekler :

Öğretmenlerimizin en çok şikayetçi olduğu konulardandır. Yönetmelikler sık sık değiştirilir. Fakat onlara da sadık kalınmaz. Atama yönetmeliği M.E.B. da ve Vilyette adamı olmayanlar için geçerlidir. Bu nedenle kimi bölgelerde öğretmen yığınağı olur. Öğretmen yığınağı ilin gelişmiş yörelerinde de göze batar. Aynı ilde bir okulda 8-10 öğrenciye bir öğretmen düşerken, öğretmensizlikten kapalı okulların, tek öğretmenli okulların varlığı kaçınılmazdır. Atama komisyonlarında siyasi partililer, eşraf ve mahalli politikacılar her zaman etkili olmuştur. Atama ve yer değiştirme ile ilgili 71. ve 76. mad-

delerin kamu yararı ve kamu hizmeti gereklerine uygun olarak kullanılması, atama komisyonlarında öğretmenlerin örgütünün kesin denetimi bulunmalıdır.

e) Ödüllendirme - Cezalandırma

Öğretmenlere başarılarından ötürü verilen ödüller sözden ibarettir. Pratik yararı yoktur.

Başarısızlığından ötürü bir öğretmeni terfi ettirmek bilimsel bir anlayış değildir. Hiçbir pratik yararı yoktur.

Üstelik öğretmenin başarısızlığından ötürü onun çoluk-çocuğunu cezalandırmak gibi bir sonuç yaratılmaktadır.

MİLLİ EĞİTİM DİSİPLİN KURULLARI

Bugün bilime, hukuka aykırı, anayasaya ters düşen, hem davacı, hem yargıç durumunda bulunan ve kıyım makinesi haline getirilen, il disiplin kurullarının kaldırılmasını ve yerine bağımsız il idare mahkemelerinin kurulmasını istemek ve bu doğrultuda mücadele etmek, bu kurulların zulmüne ve hısmına uğramış bir mesleğin bireyleri olarak en doğal hakkımızdır.

SAĞLIK - SOSYAL YARDIM SANDIĞI :

İlkokul öğretmeni arkadaşlarımızdan ayda 20 lira kesilmekte olan bu sandığın, öğretmenlerimizin çıkarları doğrultusunda yönetilmesini, bugünkü arpalık durumundan çıkarılmasını istemek ve bu girişimlerde bulunmak, örgütümüzün başta gelen görevlerinden biri olacaktır.

MEYAK :

İç ve dış krediler egemen güçlere yetmiyormuş gibi, memurların da üç-beş kuruşuna göz dikilmiştir. Yasası dahi çıkarılmadan, gerekli işlem tamamlanmadan; maaşlarımızdan kesilen yüzde beşler, egemen güçlerin çıkarları doğrultusunda kullanılmaktadır. Tüm kamu personeli insanca yaşama olanaklarından yoksunken, sömürücü egemen güçlere kredi sağlamak amacıyla maaşla-

mızdan kesilen % 5'lerin faizleriyle birlikte geri verilmesini istemek ve bunun için gerekli mücadelede bulunmak en doğal hakkımızdır ve bu kesinlikle yapılacaktır.

EMEKLİ SANDIĞI :

Kamu kesiminde çalışan memurların sosyal güvenliklerini sağlamak amacıyla 1950 yılında emekli sandığı kurulmuştur. Sandığın gelirini, memurların maaşlarından kesilen % 8 kesintilerle, işveren olan devletin yaptığı % 14'ler oluşturur. Ayrıca derece ve kademe ilerlemele-
rindeki farkların ilk aylık artışları da emekli sandığına kesilmektedir.

Bugün sandığa para ödeyen memur sayısı 860 binin üzerindedir. Her ay milyonlarca lira emekli sandığının kasalarına akmaktadır. Ne varki memurlardan toplanan bu milyonlar, onların sosyal güvenliklerini sağlamak, sakat ya da emekli olduklarında insanca yaşamalarını sağlamak için kullanılmamaktadır. Bu kurum, memurların dinlenme, çocuk okutma, konut ve sağlık sorunlarını çözecek hiçbir çalışma yapmamaktadır.

Ayrıca emekli sandığı, kamu personeline ödenen ikramiyeleri de kendisi vermemektedir. Emekli ikramiyelerini her memurun kendi kuruluşu karşılamaktadır. Emekli sandığı yalnızca üyelerine emekli maaşı bağlamaktadır. Bir de son yıllarda emeklileri tedavi ettiriyor. Eğer buna tedavi denirse. Hastahane kapılarında elinde kağıdı yüzlerce emekli beklemekte ve muayenehanelerin kapısında ölmektedirler.

Bu sandığını yönetimi tamamen maliye bakanlığının elindedir. Bir siyasi kuruluş olan bakanlık yönetim kurulu üyelerini kendi çıkarlarını koruyacak kişilerden oluşturuyor. Yapılacak yatırımların planlanması, niteliği maliye bakanlığının arzu ve isteği doğrultusunda biçimleniyor. İstanbul'daki Hilton ve Tarabya, Ankara'daki Gökdelen, Stad oteli, İzmir'de Efes Oteli, işanları, yurdun çeşitli yerlerindeki otel ve moteller, eğlence yerleri siyasi gücü elinde tutanların çıkarları doğrultusunda

planlanmış yatırımlardır. Bunlardan hiçbirinden kamu personeli yararlanmamaktadır. Hilton'da tabancalar patlamakta, milyonlara ulaşan düğünler ve partiler düzenlenmekte, kamu personeli ise gazetelerden yalnızca bunları birer haber olarak okumaktadır.

Emekli sandığının yönetimi, bu sandığa para veren kamu personelinin elinde olmalıdır. Kamu kesimindeki dernekler örgütlerinin niceliksel güçleri doğrultusunda bu sandığın yönetiminde görev almalıdır. Böylece emekli sandığı, egemen güçlerin arpalığı olmaktan kurtulabilir, üyelerinin gerçek anlamda sosyal güvenliğini sağlama doğrultusunda yatırımlar yapabilir.

DENETLEME VE REHBERLİK :

Bir işin yolunda gidip gitmediğini, amaçlanan hedefe ulaşıp ulaşılamadığını anlamak için yetkililer tarafından yapılan yoklama işine denetleme (teftiş) denir. Denetlemede amaç, çalışanların çalışma şevklerini, isteklerini artırmak, mesleğe alışmalarını, gelişmelerini, yapıcı, yaratıcı olmalarını sağlamaktır.

Ülkemizde ise denetlemeden beklenen, kusur aramak, büyüklerin, amirlerin istek ve arzularını yerine getirme biçiminde anlaşılıp uygulanmaktadır. Sindirme ve gözdağı verme olarak beliren denetleme, son tahlilde egemen sınıfların işine yaramakta, ilerici, devrimci, yurtsever öğretmenlerin cezalandırılması, düzenin korunması için bir araç olarak kullanılmaktadır. Denetlemedeki ölçütler öznelidir. Üretim araçlarını ve ülkenin siyasi yönetimini ele geçiren egemen sınıfların dünya görüşlerine göre işlemekte, «tarafsızlık, bilimsellik» gibi gerekçelerle sömürüye kılıf hazırlanmaktadır.

Bunun sonucu derslerinde öğrencilerine doğayı ve toplumun gelişmesini, değişmesini öğreten, devrimci bir tavır kazandıran, öğrencilerini araştırmaya, incelemeye yönlendiren öğretmenler, denetim adı altında izlenmekte, damgalanmakta, sürülmekte, baskı ve tahakküm altına alınmakta, terfileri engellenmekte, hatta meslekten

bile uzaklaştırılmaktadırlar. Bir başka deyişle, teftiş ve denetleme, emperyalist - kapitalist sisteme karşı çıkan, emekçi sınıf ve tabakaların ekonomik, sosyal, kültürel ve politik bakımdan gelişme sürecini hızlandıran, bu sınıflara bilinç taşıyan yurtsever, devrimci, ilerici öğretmenler için «kusur yazma» makinesi gibi kullanılmaktadır.

Sınıflarını resimlerle süsleyen, öğrencilerine teftiş günü temiz önlükler giydiren, basma kalıp planlar hazırlayan, sınıfa giren müfettişin önünde eğilen, göksünü ilikleyen düzenin adamı öğretmenler başarılı sayılırken okuyan, araştıran, hem kendisini, hemde çevresini yetiştiren öğretmenlere zayıf raporlar verilmektedir. Ara raporlarında yeterli sayılan bir öğretmenin çift hükümlü raporuna «başarısızdır» diye yazılabilmekte.

Anayasa'da; «Herkes, bilim ve sanatı serbestce öğrenme ve öğretme, açıklama, yayma ve bu alanda her türlü araştırma hakkına sahiptir» hükmü uygulamada yalnızca emperyalizmle bütünleşen, ülkemizin yer altı, yerüstü kaynaklarını, emekçi halkımızın emeğini insafsızca sömüren egemen güçlerin sınıfsal çıkarlarını korumak ve halkı tahakküm altına almak biçiminde uygulanmaktadır. «Öğrenme ve öğretme özgürlüğü» tek yanlı işlemekte, çalışan ve artı değer yaratan işçi sınıfının ideolojisi okullara sokulmamakta, sokmak isteyen öğretmenleri ise «nefes alışları» bile izlenmektedir.

Bir çok yerde öğrenci kayıt edilirken zenginliğine - yoksulluğuna bakılmakta, çocuklardan para toplanmaktadır. Ayrıca okul-aile birlikleri eğitimin gelişmesi, öğrencilerin karşılaştıkları sorunların çözümünde okullarla işbirliği yapacak yerde, para toplama ve partiler verecek belli kişilerin gönlünü eğlendirme doğrultusunda işletilmektedir. Toplanan bu paralar ile okulun ihate duvarları, badanası ve süslenmesi gibi biçimsel işler yapılmakta, «devletin halkın öğretim eğitimini sağlama» yükümlülüğü gizlenmekte, düzenin düzensizliğine ödün ver-

mek suretiyle sömürüye kılıf hazırlanmakta, bireycilik, özel girişimcilik, bencillik duyguları kamçılanmaktadır. Çoğunlukla denetleme işini yerine getiren kişiler okulun bu dış görünüşüne bakmakta, değerlendirmelerini de buna göre yapmaktadırlar. Son tahlilde ilerici, devrimci, yurtsever, öğrencilerini doğa ve sosyal olaylarla karşı karşıya getiren, kavramlar arasında bağ kurdurarak düşünme gücünü geliştiren ve yurt sorunlarına eğilen kişilik sahibi öğretmenlerin iyi teskiye almaları, yönetici olmaları engellenmektedir.

Değerlendirme, her türlü değeri yaratan emekçi halkımızın çıkarları doğrultusunda planlanan eğitimin amacına ulaşip ulaşmadığı açısından yapılmalıdır. İşyerinde, iş aracılığı ile üretime yönelik düzenlenecek böyle bir eğitim düzeninde değerlendirme ortaklaşa, öğretmenler, öğrenciler ve halk üçlüsü tarafından yapılmalı, öğrencilerin kabiliyet ve yetileri doğrultusunda ustalaşmaları, yaratıcı olmaları sağlanmalıdır. Yaratıcı insan, toplumu için, kendimiz için ürettiğini, yarattığı değerlerden yine kendisinin yararlandığı bilincindedir. Bu dürtü onu yaratıcı olmaya iter.

Özlenen, ortaklaşa yaratma, toplum içinde birlikte çalışmadan zevk alma, tarlada, fabrikada üretime ve yaratıcılığa yönelik, bireyin kabiliyet ve yetisi doğrultusunda en iyi şekilde gelişmesini sağlayan, emekçi sınıf ve tabakaların mutluluğunu içeren bir eğitimidir. Bu eğitim uygulamasında, her birey kendi gücü oranında görev ve sorumluluk alacak, yaratılan değerlerin bölüşülmesinde söz sahibi olacak, ortaklaşa saptanan hedeflere ulaşılıp ulaşılamadığının eleştiri, irdeleme ve değerlendirilmesi yine birlikte yapılacaktır. Böylece çalışma zevk haline gelecek, insanın doğayı ve toplumu daha ileriye doğru değiştirmedeki asıl güç olan yaratıcı özü geliştirilmiş olacaktır.

Terfi ve ilerlemede gizli raporlar, etiketler değil, insanın yaratıcılığı, üretime katkısı, sorumluluk ve görev

alması esas olmalı, bugünkü teftiş sistemi kaldırılmalıdır.

EĞİTİM PLANLANMASI

Planlama, insanı ve araçları en iyi şekilde kullanma anlamına gelmektedir. Eğitim, bir bakıma insanı değerlendirme, onu yaratıcı yapma, doğayı ve toplumu tanıyıp daha ileriye yönelik değiştirme sürecidir. Böyle bir yaklaşımla eğitim planlaması; emekçi sınıf ve tabakaların çıkarları doğrultusunda, ülke kalkınmasında gereksinme duyulan insan gücünün yetiştirilmesi amacıyla yapılan çalışmalara denir. Bugüne dek ülkemizde eğitim planlaması emekçi sınıf ve tabakaların çıkarları açısından değil, üretim araçlarını ele geçiren egemen güçlerin çıkarları açısından yapılmıştır.

Kurtuluş savaşından hemen sonra, 1924 yılında emperyalist - kapitalist dünya görüşüne en uygun eğitim görüşü olan pragmatizm (faydacılık) görüşünün temsilcisi John Dowey Türkiye'ye çağırılmış ve eğitimimizin planlanması konusunda bir rapor vermesi istenmiştir.

Bireyciliği, özel girişimi temel alan ve toplumun kalkınmasını kişilerin tek tek iyi olmasına bağlayan pragmatizm, sömürüyü cazip hale getirmekte, kapitalizmin kökenindeki insanın insanı sömürmesini emekçi sınıf ve tabakaların gözünden saklamaktadır. Faydacılığın eğitimdeki temsilcisi Dowey, ülkemizde sanayiye değil, tarımsal kalkınmaya önem verilmesini, içeren bir rapor hazırlamış ve ülkedeki kapitalist yoldan kalkınmayı hızlandırmayı geliştirmek isteyen siyasi gücü elinde tutanlara taktim etmiştir. **Tevhid - i Tedrisat Yasası, eğitimin laiklaştırılması, latin harflerinin kabulü, üstyapı kurumunda yapılan değişiklikler pragmatizm görüşünün birer uzantısıdır.** Raporunun bir yerinde şöyle diyor; «Bunun dışında hemen acele olarak yapmanız gereken işlerde vardır. Bunların başında okuma - yazma ve ilköğretim çalışmalarına hız verme işi vardır. Çok sayıda ilkokul açmak, öğretmen yetiştirmek, halkı öğretime sokmak gerekmektedir.»

Raporda ayrıca sömürücü sınıflara adam yetiştirmek, köy çocuklarının beyinlerini yıkıyarak egemen güçlere kul - köle olmalarını sağlayacak önerilerde vardır. Bu konuda şöyle diyor; «Eğitim kurmay kadrolarını yetiştirmek üzere, dışarıya öğrenci gönderirken, özellikle kırsal bölgelerden yetişmiş gençlere yer verilmesi, eğitimde teftiş elemanlarının birer uzman gibi hazırlanması, köy okullarının yanı başında tarım ve sanat çalışmalarına olanak verecek tesislerin bulundurulması çocuklarla birlikte halkın, yetişmiş çağına girmiş insanların da eğitilmesi için bu tesislerden faydalanılması...» Küçük el sanatlarını, tarımı teşvik ederek emperyalizme pazar ve akıllı alıcılar sağlama, mevcut sanayiye sürekli olarak dışarıya bağımlı kılma. Nitekim 1938 yılından sonra eğitimimizin planlaması bu önerilerin ışığında yapılmış, istenenlerin hepsi uygulamaya konmuştur.

Yine 1925 yılında eğitimimizin planlaması için emperyalist bir ülke olan Almanya'dan Kunhe çağrılmıştır. Bu eğitimcinin önerileri de ilginçtir; «Türkiye, Avrupa'nın 18. ve 19. yüzyıllarda geçirdiği bir sosyal ve ekonomik bir islahat dönemindedir. Önce okur - yazarlık oranını artırmak için okullarımızda gerekirse çift öğretime gidiniz. İlkokul programlarınıza pratik bilgiler ve maharetler koyunuz. Bundan maksat, şüphesiz tarım ve sanat adamı yetiştirmek değildir. Fakat ekonominin bu iki önemli alanına eli kafası birlikte işleyen işe yatkın ruhta personel hazırlamakta fayda vardır.» Niyet çok açık seçik. Emperyalist - kapitalist sisteme bağlı, başından onlarla bütünleşen, onların mücade ettiği ölçüde sanayileşen, emperyalizmin işlenmiş metalarına müşteri, hammadde ihtiyaçlarını karşılayacak bir depo olan dışa bağımlı çarpık bir ülke yaratmak. Gerektiğinde maharet sahibi olan işgücünden de yararlanmak. Almanya ve başka batı Avrupa ülkelerindeki yüzbinlerce emekçimizin sömürülmesinin temelleri çok öncelerden ve de yerli egemen güçlerle bilinçli işbirliği ile atılmış.

1927 yılında bir başka sömürücü ülke olan Belçika'

dan çağrılan Omar Buysé'dir. Bu uzmanda kendi ülkelerindeki emperyalist - kapitalist düzene eli ve kafası (!) çalışan maharetli kul - köle yetiştiren sanat okullarının benzerlerinin ülkemizde de açılmasını önermiştir. Bu uzmanın öneri doğrultusunda sanat okullarımız çeşitlendirilip açılmıştır. Bir araştırmaya göre, sanat okullarından mezun olanların % 26'sı ancak kendi meslekleri ile ilgili işlerde çalışmaktadırlar.

Ülkemizde 1960'lardan itibaren başlayan işçi göçünde, Belçika ve Hollanda, özellikle sanat okulu mezunu olan işçilerimizi almışlardır. Bir iddiaya göre bunun planlanması da çok öncelerden hazırlanmıştır.

1932 yılında üniversitemizde yapılacak değişikliklerle ilgili olarak İsviçre'li Prof. Albert Malche, ülkemize çağrılmıştır. Ülke sorunlarından habersiz, bilim adına bilimsizlik yapan, kürsüleri babalarının çiftlikleri gibi bölüşen, sömürücü sınıfların kurduğu şirketlerde ve diğer kuruluşlardaki yönetim kurullarını paylaşan, sömürü düzenine fetvalar hazırlayan bugünkü üniversitelerin bir kısım cübbeli uzmanlarına bakınca Malche'nin nedenli görevini başaran bir kişi olduğuna bir kez daha inanıyor.

Kapitalist yoldan kalkınmayı sağlayacak bir eğitimin o günlerde atılan temeli gerçekten çok sağlanmış. Yukarıdaki örnekler bunu açıkça kanıtlamaktadır. Bugünde eğitimimizin planlaması bu uzmanların biçimlendirilen temele uygun olarak emperyalist - kapitalist ülkelere gönderilen, beyinleri yıkanan, emperyalizme şartlandırılan «mastırlı» kişiler tarafından yapılmaktadır. Yalnız 1965 - 1966 yıllarında Milli Eğitim Bakanlığında ki yabancı uzmanlara 26 milyon lira ödenmiştir.

Ülkemizdeki bu çarpık eğitim planlamasının amaçlarından biriside emperyalist ülkelere yetişmiş beyin ihraç etmektir. Son yapılan bir araştırmaya göre dışarıda 2243 doktor, 316 bilim adamı ve 950 mühendis bulunmaktadır. Bu yetişmiş kişilerden her birisi devlete 750 bin liraya mal olmaktadır. Buna göre, 2 milyar, 631

milyon 750 bin lira harcıyarak yetiştirdiğimiz bu uzmanlardan emperyalist sistem yararlanmaktadır. Bu da kime yardım yaptığının başka bir belgesidir. Sermayesinin % yüzü yabancı olan bir firma; «Unutulmalıdır ki bir Coca Cola ismi üzerinde bugüne kadar yapılan reklam, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetlerinin başlangıçtan bugüne kadar yaptığı bütün eğitim harcamaları toplamından daha fazladır» harcamıştır. Reklama bu denli para harcayan bir şirketin dışarıya transfer ettiği kâr astronomik rakamlara ulaşmaktadır. İşte eğitimin planlanması bu kapitalist sömürünün sürmesi doğrultusunda planlanmaktadır.

Yukarıda da değinildiği gibi eğitimimizin planlanması, öğretmen, halk ve öğrenci üçlüsünden oluşacak kuruluşlarla ve emekçi sınıf ve tabakaların çıkarları doğrultusunda yapılmadıkça halkçı bir öze kavuşturulamaz.

Nitekim 9. Eğitim Şurası kapitalizmin eğitim görüşünü kurumlaştırmış, ezilen sınıf ve tabakaların çocuklarının üniversitelere girmesi önlenmiş, mektupla öğretim gibi tarlada ve fabrikada çalışanların kabiliyet ve yetileri doğrultusunda elde ettikleri pratik bilgilerini teorik bilgilerle pekiştirecek, gelişmelerini sağlayacak halkçı bir girişimde bu şura aracılığı ile dejenere edilmiştir.

Halkın okudukları bu okulların planlanmaları rasyonel düşünceye bile aykırıdır. Bunu çok iyi bilen ege men sınıflar kendi çocuklarının okuması, gelişmesi eğitilmesi için özel okullar, kolejler açmakta, yabancı okullara çocuklarını göndermekte ya da emperyalist ülkelerde ki okullarda çocuklarını okutmaktadırlar.

MÜFREDAT PROGRAMALARI

Program, yapılacak işlerin amacını, bölümlerini, ilkelerini, zaman dilimlerini, saptanan hedeflere ulaştırılacak araç ve yöntemleri içeren maddelerin toplamına denir.

Programlar, yukarıda açıklanan ülkelerin ekonomik, politik gücünü elinde tutanların çıkarları doğrultusunda bir işlevi yerine getirecek biçimde hazırlanırlar. Bir üst

yapı kurumu olan eğitim, alt yapıya en çok etki eden ve üretim araçlarının gelişmesine, gelişen üretim araçlarının üretim ilişkilerini ileriye doğru değiştirmeye neden olduğu tarihi bir gerçektir. Bu gelişimi bilen egemen güçler, programların yapılmasına, eğitim uygulamasında en etkili yeri tutan öğretmenlerin yetiştirilmesine önem verirler.

Ülkede sömürüyü, sınıflar arasındaki çelişkiyi gizlemek, uyanan emekçi halk kitlelerinin dikkatini dikkatlerini NATO'ya, TOTO'ya çekmek, kitleleri avutmak için, «milli şuurdan» dem vurulur, en büyük ahlaksızlık olan insanın insanı sömürmesi kadın - erkek ilişkisine indirgenerek, «ahlakı, insanı değerlerden» sık sık söz ederler. Ama ekonomik ilişkilerden, toplumun gelişmesindeki dinamikten söz edilmez. Artı değerın sömürülmesini, üretim araçlarından yoksun emekçi sınıfların yarattıkları değerlerin ellerinden alınması; «demokratik düzenin hakim olduğu, kişisel teşebbüse ve toplumsal sorumluluğa değer veren bir anlayış içinde bilgi, teknik, güzel sanatlar ve ekonomik bakımdan çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı, seçkin bir ortağı haline getirmektir» adı altında, kapitalizmin temelindeki emekçilerin kanı, canı ve alınteri saklanmak istenmektedir. Fertlerin toplumsal, kişisel ve ekonomik hayat bakımından gelişmesi de sömürüye kılıf hazırlamaktan başka bir şey değildir.

Bilgiler yaşam içinde, bütünlük içinde, diyalektik bir bağlantı içinde değil, ideolist açıdan, parça parça ve birbirlerinden kopuk olarak planlanmakta, egemen güçlerin sömürü sonunda elde ettikleri servetlere bekçiler yetiştirilmek amaçlanmaktadır.

Bunun sonucu toplumsal ve ekonomik yaşamda, temel etken olan emek üzerinde durulmamakta, özel girişimcilığe mersiyeler dizilmektedir. Yine derslerin işlenmesinde öngörülen yöntemler, insana, insanın yaratıcılığına, üretimin artırılmasına, yaratılan değerlerin bölüşülmesinde değeri yaratanların söz sahibi olması gerekliliğine yer verilmemektedir. Bilgiler ezbere ve belleğe

dayanılarak kuru biçimde verilmekte, unutulmuş bu bilgiler hayatta işe yaraması söz konusu değildir.

Toplumların zaman içindeki gelişim ve değişimleri izleyen tarih, padişah ve kralların hayatlarını, bunların giriştikleri savaşlarını anlatan masal haline getirilmiştir. Gelişme ve değişimin itici ve yaratıcı gücü olan üretim araçlarındaki gelişmenin üretim ilişkilerini nasıl zorladığını, bunun doğal sonucu olan sosyal devrimlere programda yer verilmemektedir. Örneğin; Fransa Devrimi ilköğretim programından çıkarılmışken, «sende istersen zengin olursun, yeterki ahlaklı ol ve çalış, gemisini yürüten kaptandı» sloganları altında sömürü meşrulaştırılmakta ve beyinler bu doğrultuda şartlandırılmaktadır.

Programlar öğretmenler, öğrenciler ve halk tarafından ortaklaşa yapılmalı, uygulamalar fabrikada, tarlada ve üretime yönelik olmalı. Ortaklaşa yaratılan değerler ortaklaşa tüketilmelidir. Belirleyici seçenek emek olmalıdır.

EĞİTİMİN DEMOKRATİKLEŞMESİ

Kuşkusuz her sosyal düzen, kendisinden önceki düzenden daha ileri ve daha devrimcidir. Kapitalizm de bağrında gelişip filizlendiği feodalizmden daha ileri bir toplumsal düzendir. Kapitalizm kendi sınıfsal çıkarlarına hizmet ettiği oranda demokrasiden yana görünmüş onu savunmuştur. Çıkarlarına ters düştüğü zaman ise bu biçimsel demokrasiyi rafa kaldırmış ya da «buzdolabına» koymuştur. Gerçek demokrasiyi geliştirmek, daha ileri boyutlara ulaşması için mücadele vermek, sınıfsal çıkarları gereği emekçi sınıf ve tabakaların görevidir. Batıda burjuvazi, klasik anlamda da olsa, demokrasiden yana görünüyor, işçi sınıfına bazı haklar tanıyorsa, bu Batı burjuvazisinin iyi niyetinden değil, oradaki işçi sınıfının örgütlü, bilinçli ve asırlardan beri sürdürdüğü mücadelenin bir sonucudur.

Eğitimin bir hak olduğu anayasalarda yazılmıştır.

Bizim Anayasamızda da bu konuda bağlayıcı hükümler vardır. Devlet, eğitim hakkını yerine getirmekle kendi kendisini yükümlü kılmıştır. Bu konuda Mümtaz Soysal, sunduğu bir bildiri de şöyle diyor :

«Aslında 10. madde 1961 Anayasası'nın en anlamlı maddelerinden biri. Gerçekten kaynağını (doğal hukuk) anlayışında bulan (kişiliğe bağlı, dokunulmaz, devredilmez, vazgeçilmez) özgürlük anlayışıyla, kaynağı bir anlamda Marksizmden de öteye, Jacobin düşünceye kadar dayandırılabilir olan (örgürlleştirme) kavramı, bu maddenin sentezinde kaynaşmaktadır. Devlet bir yandan kişiye bazı temel haklar ve özgürlükler tanıırken, bir yandan da bunları gerçekleştirmek için eyleme geçmeyi, bu hakları ve özgürlükleri önleyen engelleri kaldırmayı ödev olarak üzerine almaktadır.»

Siyasî ve ekonomik gücü elinde tutanların kendi sınıfsal çıkarlarına ters bir eğitim sistemi geliştirmeleri ya da böyle bir eğitimin uygulanmasına gözyummaları doğal olarak gerçekte bağdaşmaz. Her sınıf ve tabakanın ideolojisi doğrultusunda eğitimin düzenlenmesi egemen güçlerden beklenemez. Ancak emekçi sınıfların örgütlenerek, bu doğrultuda devleti zorlaması, öğretmenlerin bu konuda da halkımıza örnek olup bilinç taşıması tarihî görevidir. Anayasa ve doğal hukuk açısından bireyin eğitim hakkı yaşama hakkı kadar vazgeçilmez, devredilmez bir haktır. Devlet, ırk, dil, din, inanç gözetmeden bütün bireylerin kabiliyet ve yetileri doğrultusunda gelişmelerini sağlayacak olanak eşitliğini getirmekle yükümlüdür. Bu olanaklar, eğitim araçları, eğitimin içeriği ve eğitim yönetiminde de sağlanmalıdır. Bir başka deyişle eğitimin yönlendirilmesini halk, öğretmen ve öğrencilerin oluşturduğu üçlü grup yönetmelidir. Böylece eğitimin halka yönelmesi sağlanır. Kitap, defter ve tüm eğitim giderleri parasız ve devlet tarafından karşılanmalıdır.

Eğitimimiz demokratikleşmemiştir. Bölgeler arasın-

da derin uçurumlar vardır. Örneğin Tekirdağ'da kadınların % 51'i okuma-yazma bilirken, Siirt'te bu oran % 7,7 dir. Yine Ankara'da erkeklerin % 78'i okur-yazar iken Hakkari'de bu oran % 29,5 tur. Emperyalist - kapitalist sistem, kendi sınıfsal çıkarları için pahalı ve uzun süreli bir eğitim uygulamakta, geniş halk kitlelerini bu haktan kasıtlı olarak yararlandırılmamaktadır.

Eğitim demokratikleştirilmeli ve bugünkü yalnızca kapitalist sistemin ve onun biçimlendirdiği düşünce ve dünyayı yorumlamasını öğretme yerine, emekçi sınıf ve tabakaların da ideolojisi öğretilmelidir. Kuşkusuz bu, sınıflarda sloganlar atarak, kapitalist düzenin eğitiminde olduğu gibi tek taraflı propaganda yaparak değil, bilimsel temelleri ile verilmeli, şartlandırma yerine öğrencilerin doğa ve toplumsal olayları eleştirci bir yaklaşımla incelemeleri, yorumlamaları, sentez yapabilmelerini sağlamak biçiminde olmalıdır.

Öğretmenler yönetime bizzat katılmalı, yöneticiler halk ve öğretmenler tarafından ortaklaşa seçilmelidir. Öğrenciler, yönetimin her kademesine katılmalıdır. Yönetimde eleştirci ve öz eleştiriye her kademede yer verilmeli, başarısız yöneticiler derhal görevlerinden alınabilmelidirler.

Yöneticilerin seçiminde etiket kaldırılmalı, yaratıcılık ve emek gücü esas alınmalıdır. İlkokul öğretmenleri yönetimin her kademesinde görev alabilmelidir. Bir başka deyişle diplomanın yerini üretim içindeki yaratıcı güç, beceri ve emek almalıdır.

BOZUK EĞİTİM

Egemen güçler, işçi sınıfının yalnız emeğini sömürmekle yetinmez. Bu sömürünün sürmesi için emekçi sınıfları kapitalizmin korunması doğrultusunda şartlandırır, onları ideolojik yönden etkileyip kendisine bağımlı hale getirir.

Teknikte meydana gelen hızlı gelişim, emekçi sınıfların hayrına değil, tam tersine onların daha çok sömü-

rülmesi doğrutusunda kullanılmaktadır. Böylece kişinin kültürel, sanat ve ihtiyaçların geliştirilmesi değil, insanların düşünce yönünden de kısırlaştırılıp örf ve ahlak çökmelerine yol açarlar. Teknik gelişim, emekçi kitlelerinin denetimi doğrutusunda kullanılmaktadır.

«Emperyalizm bunu yaparken, burjuva devleti, burjuva basını okullar ve kiliseler daima önemli bir rol oynamışlardır. Bu sistem olmaksızın burjuvazı hiçbir zaman ele geçiremez. Kitap basımının arttığı bu çağda daha dal budak salmış sistematik uygulanan, sağlam, donatılmış popüler moda sözcüklerle canbazlık yapan bir yağcılık, yalan ve düzenbazlık sistemi olmaksızın emperyalizm kitleleri sevk ve idare edemez.» Gerçekler gizlenmekte, ters yüz edilmekte, insanların bilinci ve eyleminin her yandan etkilenmesi için sinsi ve kurnazca bir emperyalist sistem uygulanmaktadır. Böylece korkunç kârları, saldırgan emelleri gizlenir, halk kitlelerinin düşünce ve politik yönden de denetimlerini sağlamış olurlar. Emperyalist - kapitalist düzenin istediği tekdüzeleştirilmiş, robot ve tüketici tip bir insan yaratılmak istenir. Kamu iletişim araçları sayesinde insanın insanı sömürüp baskı altına alındığı gibi, insan tarafından kullanılır, denetlenir, yönlendirilir ve bir makine haline getirilir. Halk kendi nesil çıkarları, sorunları ve bu sorunların çözüm çözüm yollarını araştırarak bir bilinç düzenine ulaşma olanağını bulamaz. Gerçek demokrasilerde olduğu gibi tüm vatandaşların olanca yaratıcı güçlerinin ve bilinçli düşüncelerinin geliştirilmesi amaçlanmaz.

Bilincin denetlenmesi, düşünceye ambargo koyup gelişmesinin önlenmesi emperyalizmin emekçi sınıf ve tabakalara karşı sürdürdüğü kültür savaşının bir bölümüdür. TV., radyo, kitap, gazete, dergi ve diğer iletişim araçları ile kitlelerin beyinleri yıkama bombardımanına tabi tutmaktadır. Sanat, edebiyat gibi kültürün çeşitli bölümlerinden yararlanarak bu saldırganlığını sürdürür.

Gazetelerdeki spor - toto köşeleri, pehlivan tefrikaları, dini sohbetler, ikramiyeler, hediyeler, armağanlar

ve de türlü reklâmlar, öykü, roman kitapları, ayak - bacak, açık saçık kadın resimleri, gençliği seks çılgınlığına sürükleyecek diskotekler, küçük resimli romanlar, sadizm ve komoseksüel tatmin yolları emperyalist düzenin korunması için yapılmaktadır.

Batı Almanya'da bu tür roman ve dergilerin yıllık toplam baskısı 350 milyonu bulmaktadır. 12 Mart'tan sonra karete, macera, öldürme, eş aldatma, santaj filmlerinde görülen artışın nedeni buradan ileri geliyor.

Öğrencilerin ve halk kitlelerinin boş zamanlarında bu tür kitap, dergi okumalarının, TV.'da bu tür film izlemeye mecbur edilmeleri bir raslantı değildir.

TÖB - DER'li öğretmen dinin yerini ve önemini bilir. Sonuçlar üzerinde değil, o sonuçları yaratan nedenler üzerinde durur. Anamız, babamız ve kardeşlerimizin inançlarına, değer yargılarına saygılıyız. Onlarla alay etmeyiz. Halkımızın emeğinin sömürülmesinin karşısında olduğumuz gibi, inançlarının sömürülmesinin, insan düşüncesinin gelişmesinin engellenmesinin de karşısındayız.

ARIZALI ÇOCUKLAR

Devlet, bireyin kabiliyet ve yetisi doğrultusunda bütün fertlerin yetişmesi için gerekli olanakları hazırlamakla yükümlüdür. Arızalı, sakat ve geri zekalı çocukların yetişmeleri, eğitilmeleri, bir iş ve meslek sahibi olmaları devletçe sağlanmalıdır. Bu bir merhamet, yurtsever görünme işi değil, doğrudan doğruya bir haktır. Bir çok ana - baba sakat ve geri zekalı çocuklarının elinden tutarak, kapı kapı dolanmakta, şuna buna yalvarmaktadırlar. Ailelerin bu yükten kurtarılması, bu çocukların bir meslek sahibi olmaları, devletin yapacağı yatırımlarla sağlanmalıdır.

EĞİTİM VAKIFLARI

Ülkemizde kapitalist süreç hızlandıkça, halkımızın bilinçlenip kendi yarattığı değerlere sahip çıktıkça, sömürü somutlaşmış gözlerden gizlenemeyecek boyutlara

ulaştıkça, egemen güçler halk kitlelerini pasifize etmek, demokratik gelişimleri önlemek için bazı oyunlar tezgâh-lamaktadırlar. Bunlardan birisi de kurulan eğitim vakıf-ları ve yaptırılan öğrenci yurtlarıdır. Yoksul halk çocuk-larından zeki ve başarılı olanlar bu vakıf ve yurtlar ara-cılığı ile egemen güçlerin çıkarları doğrultusunda eğitil-mekte kökenlerine yabancılaştırılmaktadır.

Bunlar, sömürünün hızlanmasında görev alırlar, fab-rikaların projelerini çizer, işin akışını denetler, gerekir-se politikaya sokularak sermayenin sadık savunucusu ve koruyucusu kesilirler. Öte yandan, ailevi bağları kura-rak sermayeye olan sadakatlarını daha bir içli dışlı ha-le getirirler.

Ülkemizde bu sadık eğitilmiş kişilerin ve kapitalist düzeni savunanların örnekleri çoktur. Enver Paşalar, Rauf Orbaylar ilk akla gelenlerdir. Saltanat kaldırıldığın-da, Rauf Orbay bu sadakatın ve bağlılığın etkisi ile, Bü-yük Millet Meclisi kürsüsünden şöyle diyordu:

«Ben padişahlık ve halifelik kurumuna gönül ve duy-gu bakımından bağlıyım. Çünkü, benim babam padişah-ın ekmeği ile yetişmiş, Osmanlı Devletinin ileri gelen adamları sırasında geçmiştir. Benim de kanımda o ek-mekten vardır. Ben iyilik bilmez değilim ve olamam. Pa-dişaha bağlı kalmak borcumdur. Halifeye bağlılığım ise görgümün gereğidir. Bundan başka genel görüşlerim de vardır. Bizde kamunun birliğini korumak güçtür. Bunu ancak herkesin erişemeyeceği kertede yüksek görülme-yeye alışılmış bir kurum sağlayabilir. O da padişahlık ve halifeliktir. Bu kurumu kaldırmak, onun yerine başka nitelikte bir kurum koymaya çalışmak, yıkıma yol açar ve büyük acı doğurur; bu hiç uygun bir iş olmaz.»

Ezilen sınıf ve tabakaların alınteri ve göznuru pa-hasına yaratılan değerlere el koyan egemen güçler, eği-tim vakfı ve öğrenci yurtları aracılığı ile hem servetleri-ni vergiden kaçırmakta hem de kendilerine bu aracılıkla savunucu ve vurucu güç yetiştirmektedirler. Eğitim va-kıflarından yararlananlar, burs alanlar, yurtlarda kalan-

lar belli bir ideolojik doğrultuda şartlanmak, o ideolojiyi katsız şartsız savunmak, «karnındaki ekmeğin karşılığını ödemek», «nankör» olmamak zorundadır. Bu yurtlara ve vakıflara bilimsel ve devrimci nitelikteki kitap, dergi ve diğer yayın araçları sokulmamaktadır.

İlkokuldan üniversiteye dek eğitim parasız olmalı, din, dil, ırk gözetilmeden herkes bu haktan yararlanmalı ve eğitimin tüm giderlerini devlet karşılamalıdır. Böylece eğitimin demokratikleşmesi sağlanır, eğitim bir hak haline gelir, köy, şehir ve bölgeler arasındaki dengesizlik de ortadan kalkar.

İMAM - HATİP OKULLARI VE KUR'AN KURLARI

Sermayenin dini, milliyeti ve vatani yoktur. Wal Street'te bir araya gelen parabalaları aynı dili konuşur, aynı inancı paylaşır ve aynı vatansevgisinden dem vururlar. Dindar görünmelerinin, milliyetçilikten dem vurmalarının, vatansevgisine dört elle sarılmalarının kökeninde sömürülerini gizleme vardır.

Emperyalist - kapitalist sistemin yapısı gereği emekçi sınıf ve tabakalar giderek yoksullaşırlar. Bu olguyu gizlemek için, din bir araç olarak kullanılır. Napolyon bunu çok güzel dile getirmiş : «Dini olmayan bir devlette düzen nasıl kurulabilir ki? Toplum, servet eşitsizlikleri olmadan var olamaz. Servet eşitsizlikleri de din olmadan olanaksızdır. Karnı tıka - basa dolu bir kimsenin yamıbaşına aklıktan ölmekte olan bir kimsenin bu durumu kabuledebilmesi için ona «Tanrı böyle istiyor» diyecek bir otoritenin bulunması gereklidir. Ama sonra, sonsuzluk dönemine geçildiğinde, bu bölüşme başka türlü olacaktır» diyor ve şunu da ekliyor: «Şu köşede dilenen neden dilendiğini bilmemlidir. Neden dilendiğini bilirse gırtlığımızı sarılır.»

Emperyalist - kapitalist sistemle bütünleşenlerin bir kurtuluş simiti gibi dine sarılmalarının, kendi çocuklarını yaz tatillerinde Avrupalara gezmeye, eğlenmeye gönderirken yoksulların çocuklarını kur'an kurslarına git-

meye zorlamaları, imam - hatip okullarının her ilçede açılacağını müjdelemeleri bir raslantı değildir. Bunlar emperyalizmin sömürüyü gizlemek, pençesini geçirdiği ülkelerin uyanmasını engellemek için tezgahladığı sinsiy oyunlardan birisidir.

ABD Cumhurbaşkanı Jonhanson Endonezya'yı ziyaret ettiğinde bir katolik olmasına rağmen halkı Kur'an dan ayetler okuyarak selamlamıştı. Çünkü dünyada en çok kalay çıkartan ülkelerden birisidir Endonezya. Bu kalaylar ABD'deki parababalarının kasalarına aksın diye 1965 yılında 1 milyon yurtsever «komünist» diye CIA tarafından katledilmiştir. Sonucu şöyle bağlıyor Fransız yazar Claude Julien «Sukarno'nun uzaklaştırılışından sonra, altın, gümüş, kauçuk bir yana, toprağı kalay, petrol, kömür, boksit, manganez, bakır ve nikel yönünden de çok zengin olan Endonezya'ya Amerikan dolarları akmaya başlamıştır» Ülkemizin de yer altı, yer üstü kaynakları ABD emperyalizmi ve onunla bütünleşen yerli egemen güçler tarafından gaddarca sömürülmektedir. Din de bu sömürüyü gizlemede bir kılıf olarak kullanılmak istenmektedir.

Bir de, İmam - Hatip okullarındaki gelişmeleri resmi kaynaklardan izliyelim : «Genel ortaokula dönüştürülmeyen İmam - Hatip okulları I. devresi, planlı dönem içinde İmam - Hatip okullarının II. devresi ile birlikte, mesleki ve teknik okullar içinde en yüksek gelişme hızı gösteren okullar olmuştur. İmam - Hatip okulları I. devresi 1963 - 1964 yılı ile 1970 - 1971 öğretim yılları arasında ilk kayıtlarda yüzde 234.6, toplam öğrencide 396.7 ve mezunlarda yüzde 633.8 gibi çok yüksek yüksek gelişme hızı göstermektedir. 1964 yılında bu okullardaki öğrenci sayısı 8.576 iken bu sayı 1971 yılında 42.600'e ulaşmıştır. Mezun sayısı ise 689'dan 5.056'ya fırlamıştır.» Bu okullara, bu okulların açılmasına karar verenlerin, bu okulları savunanların, emperyalizmle bütünleşenlerin, para babalarının tek bir çocuğı kayıt olmamaktadır. Hepi-

si de yoksul halk çocuklarıdır. Beyinleri yıkanmakta, sermayeye kitleler içinde temsilci ve savunucu yetiştirilmektedirler.

İşsizlik ve istihdam sorunu giderek artmaktadır. Ülkenin kaynaklarını sömürmeye yönelik emperyalist - kapitalist sistem ve onunla bütünleşen yerli egemen güçlerin bu sorunu emekçi sınıf ve tabakaların lehine çözümlenmeleri elbetteki eşyanın tabiatına aykırıdır. Bu nedenle kitleleri avutmak, uyutmak, gerçekleri gizlemek için İmam - Hatip okullarının sayısını giderek artırıyorlar. «Planlı dönemde tüm mesleki ve teknik okullar içinde en büyük gelişme hızını İmam - Hatip okulları kaydetmiştir. İmam - Hatip Okullarının II. devrelerinde 1963 - 1964 ile 1971 - 1972 öğretim yılları arasında ilk kayıtlarda yüzde 766.1, toplam öğrenci sayısında yüzde 611.5, ve mezun sayısında yüzde 334.9 arasında bir gelişme görülmüştür. Tüm mesleki ve teknik okullarda bu dönemdeki öğrenci sayısı yüzde 127.1 ve ilk kayıtlarda ise yüzde 84.1 artış olmuştur.» Kendilerini vatansever gösteren, sömürülerini kutsal kavramların arkasına gizlenerek korumaya çalışanların gerçek yüzlerini açığa çıkarmak için devlet arşivlerinden bir belgeyle noktalayalım. Bu konuyu: Sağlık okullarında 1971-1972 yıllarında plan hedeflerinde gerçekleşmesi öngörülen öğrenci sayısı 14.850, gerçekleşen ise 6.247 olmuştur. Vatan - Millet edebiyatı yapanların kimin vatanına hizmet ettiğini bu rakamlar açıkça göstermektedir.

1968 - 1972 yılları arasında planda öngörülen orta-öğretim yatırımları toplam 2 milyar, 319 milyon, 600 bin lira. Gerçekleşen ise, 1 milyar, 425 milyon, 300 bin eksiğiyle yalnızca 894 milyon 300 bin lira. Bu, ilköğretimde de farklı değil, aynı dönemde öngörülen yatırım 2 milyar, 200 milyon lira iken, gerçekleşen yatırımlar 1 milyar, 146 milyon, 700 bin eksiği ile 1 milyar, 53 milyon, 300 bin liradır. Halbuki aynı dönemde bir avuç sermayedara teşvik ve vergi iadesi adı altında devlet bütçe-

sinden peşkeş çekilen miktar 18 milyar, 500 milyondan daha fazladır. İkili üçlü öğretimin yanında, 3 milyon 500 bin çocuğumuz bugün okula gidememektedir.

İşte Kur'an Kurslarının, İmam - Hatip okullarının açılmasının ve bunun halkımıza müjdelenmesinin kökeninde bu sömürüyü gizleme çabaları yatmaktadır. Böylece halk çocuklarının teokratik düşüncelerle beyinleri yıkanmakta, geldikleri sınıflara yabancılaştırılmakta, sermaye sınıfına taban ve vurucu güç olan faşist çeteleri oluşturulmaktadır. Kendi çocuklarını ise özel öğretmenlerde, özel okullarda, kolejlerde, özel dershanelerde ve emperyalist ülkelerdeki üniversitelerde yetiştirmektedirler.

Devrimci, ilerici, gerçek demokrasinin kurulmasından yana olan TÖB-DER'li öğretmenler, sermaye sınıfının teokratik dünya görüşünün arkasına gizlenmesinin nedenlerini, perdeyi kaldırarak gözler önüne sermeli, emperyalist kapitalist düzenin emekçi halkımızın alın teri üzerine kurduğu oyununu bozmalıdır. Neden 21.9.1975 günü iftar saatında bir din görevlisinin, «işçi işverenin malını koruyup gözetlemekle yükümlüdür» dediğini Kur'an kurslarını, imam-hatip okullarını, hac konvoylarını, cami yaptırma kampanyalarını, emperyalist - kapitalist sistemden soyutlamadan değerlendirmeli, sonuçlar üzerinde değil, bu sonuçları yaratan nedenler üzerinde öğrencilerini ve halkımızı düşündürmelidir.

SINIFTA ÇOCUK BIRAKMAMANIN NEDENLERİ

Maddi temelleri eşit olmayanlara eşit davranmaktan daha büyük adaletsizlik olamaz. Okula aç ve yeterince beslenmeden gelen, psikolojik ve biyolojik gereksinimleri yeterince karşılanamayan, sosyal tasvip görmeyen, düşünce aracı olan dili tam olarak gelişmemiş, emekçi halkımızın çocukları ile, sermaye sınıfının tüm gereksinimleri karşılanan çocuklarını aynı terazinin kefesinde tartmaktan daha büyük bir eşitsizlik olamaz. Em-

peryalist - kapitalist sistemin bilerek yarattığı bu eşitsizliği TÖB - DER'li öğretmen, psikoloji, sosyoloji ve felsefe bilimlerinin bulguları doğrultusunda, en alt düzeye indirmeye çalışmalıdır. Bu da her çocuğun kabiliyet ve yetkisi doğrultusunda yetişmesine olanak hazırlamak, öğrencileri sosyo-ekonomik bakımdan tanımak, emekçi halkımıza ve tarihe karşı olan sorumluluğumuzun bilincine ulaşmakla gerçekleşebilir.

1968 yılında düzenlenen, «Devrimci Eğitim Şurası»na sunulan bildiriye; orta öğretimde bir öğrencinin yalnız devlete 1400 TL. ye mal olduğu açıklanmıştı. Fiyat endeksleri o günden bu güne hayat pahalılığının % 150 den daha fazla arttığını gösterdiğine göre, en iyimser bir varsayım la, orta öğretimde bir öğrenci devlete **3500 TL.** ya mal olmaktadır. Aileye ise bu mal oluş daha da yüksektir. 1974 - 75 öğretim yılında orta öğretimde 1.600.000 öğrenci okumaktaydı. Başarı oranı % 50 kabul edilse, ki bunun çok altındadır 800.000 çocuk sınıfta kalmaktadır. Yani devlet, bir yılda 2 milyar 800 milyon lirayı boşuna harcamaktadır. «İneğin, sineğin ve kurbağanın vücut yapısını, Ur, Urak ve Lağaç sitelerini, Amazon nehri nin debisini, İngiltere'nin kömür havzalarını, uzay geometrisindeki noktalar arasındaki bağlantıyı kuramayanları sınıfta bırakmak bilgisizlikten de öte halkımıza bir ihanettir. Çocukların geldikleri sosyal ve ekonomik çevrelerin değişik olması, giysileri, dili kullanmadaki becerileri, fizyonomik yapıları, evdeki yeri başarılarına etki etmektedir. İsmi ni dahi öğrenemediğimiz çocuklarımızı, sınıfta bırakmak, emperyalist - kapitalist sisteme hizmet etmektir. Ağaç nasıl ki, ormanda korunması gerekir, kesildikten sonra keseni cezalandırmak sonucu değiştirmezse, öğrenciyi de sınıfta bırakmak sonucu değiştirmez. TÖB - DER'li öğretmenler olarak bize, bütün olanaklardan yararlanarak, öğrencilerimizi en iyi şekilde yetiştirmek, gereksiz yere rapor almamak, öğrencilere «hadi siz çalışın» deyip masada uyuklamak, «Eğitim düzeni bozuk, burjuva kültürünü öğretip de ne yapacağım»

diyerek görevini ihmal etmek yakışmaz. Sınıfta bırakarak sokağa saldıığımız çocuklar, gençlik kesiminde taban arayan faşizmin kucağına itmiş oluyoruz.

YATILI BÖLGE OKULLARI

Çalışma programımızda; «İrkların üstünlüğü teorisinden kaynaklanan ırkçı kültüre karşı dünya halklarının kültürel özdeğerlerinin özgürce gelişip serpilmesi, kendi kültürel ve sınıfsal çıkarlarına sahip çıkma bilincinin hızlanması doğrultusunda hareket edeceğiz» denmektedir.

Eğitim hakkı, yaşama hakkı kadar gereklidir. Devletin görevi; ırk, dil, din ve bölgeler arasında hiçbir fark gözetmeden her vatandaşın en iyi şekilde gelişmesini sağlayacak ortamı karşılıksız hazırlamaktır. Ancak emperyalist - kapitalist sistemlerde devlet bu görevini kendi sınıfsal çıkarları açısından ele almaktadır. Yatılı bölge okulları bunun tipik örneklerindedir. Bu okullar çok pahalı bir eğitim uygulamakta, emekçi halkımızın çocuklarını kendi kökenlerine yabancılaştırmaktadır. Egemen güçler halkımızdan topladığı vergilerle bu pahalı, kuru, işe yaramaz, ezbere dayanan eğitim sistemini uygulayarak kendi sınıfsal çıkarlarına hizmet edecek diplomalı kişiler yetiştirmektedir. Yatılı bölge okulları derhal kapatılmalı ve bunların yerine üretime yönelik halkçı bir eğitimi uygulayan okullar açılmalıdır.

ÖZLÜK SORUNLARIMIZ

MAAŞLARIMIZ :

Öğretmenler, üretime bizzat katılarak artı değer yaratan bir sınıf değerlidir. Ancak, üretim araçlarının gelişmesinde eğitimin inkar edilemez bir payı vardır. Bilimin kalıplara dökülmesi demek olan teknolojinin, bireyin ustalaşmasını sağlayan eğitimin yeri ister kapitalist, ister sosyalist sistem olsun inkar edilemez. Eğitimin,

ikinci işlevi olan kitleleri belli noktalara kanalizasyon, sınıf bilinci verme özelliği de dikkate alınınca, eğitim işini yürüten öğretmenlik mesleğinin önemi açıkça ortaya çıkmaktadır.

Öğretmenler, diğer emekçi sınıf ve tabakalar gibi, emeklerinin karşılığını alamamaktadırlar. Siyasi gücü ele geçiren egemen güçler ulusal gelirden aslan payını almakta, emekçi sınıf ve tabakalara çok az bir pay bırakmaktadırlar. Tekelleşen sermaye giderek sömürüsünü artırdığı için öğretmenlerin de diğer emekçi sınıf ve tabakalar gibi giderek yoksullaşması kaçınılmaz bir zorunluluktur. 1974 ulusal gelir toplamı 430 milyar liradır. 5 nüfuslu bir öğretmenin eline ayda 4500, yılda 54 bin lira geçmesi gerekmektedir. Halbuki ülkemizdeki 250 bine yakın öğretmenin maaş ortalaması 1600 lirayı geçmiyor. Ulusal gelirin % 33'üne nüfusun % 1'ini teşkil eden 400 bin kişi el koymaktadır. 5 kişilik bir öğretmen ailesinin yılda ortalama ulusal gelirden payına 19.200 lira düşerken, nüfusun % 1'ini oluşturan ve emperyalizmle bütünleşen egemen güçlerin 5 kişilik bir ailesine 1 milyon 773 bin 750 lira düşmektedir.

1974 Yılında Çalışan İlkokul Öğretmenlerinin sayısını, derecesini ve aldıkları maaşı gösterir listedir.

Derecesi	Öğretmen sayısı	Maaşı	Aylık toplam
1.	178	4.067,50	724.015,00
2.	217	3.543,00	768.831,00
3.	496	3.143,20	1.559.027,20
4.	6.470	2.786,10	18.026.067,00
5.	5.563	2.476,60	13.777.325,80
6.	4.739	2.189,30	10.375.092,70
7.	6.715	1.967,20	13.209.748,00
8.	7.246	1.755,30	12.718.903,80
9.	13.580	1.574,10	21.376.278,00
10.	20.251	1.426,30	28.884.001,30
11.	36.376	1.304,90	47.467.042,40
12.	65.722	1.185,20	77.893.714,40
	167.553		246.780.046,00

1974 yılında çalışan 167.552 ilkökul öğretmeninin dereceleri ve bir ay içinde bütçeden aldıkları para miktarı yukarıya çıkarılmıştır. Ortalama beş kişiden oluşan 167.552 ilkökul öğretmeni aileleriyle birlikte devletten yılda 2 milyar 780 milyon, 046 bin lira alırken aynı yıl bir avuç ithalatçının net karı resmi rakamlara göre 11 milyar 003 milyon liradır.

Ücretlerin tesbitinde, etiket, diploma kesinlikle kaldırılmalı, ölçüt olarak, emek, yaratıcılık ve meydana getirilen değerler alınmalıdır. İlk ve orta öğretimdeki eşitsizliğe neden olan ek ders ücretleri kaldırılmalı, her öğretmene çalıştığı kuruma bakılmaksızın eşit miktarda ve öğretmenliğin yıpratıcılığı da dikkate alınarak ek bir ödenek verilmelidir. İlk ve orta öğretimdeki tavan - taban ayrıcalıkları kaldırılmalı, öğretmenlerin aynı kaynaktan yetişmeleri sağlanmalıdır.

1 Enflasyon, diğer emekçi halkımız gibi öğretmenlerimizi de etkilemektedir.

Enflasyon, diğer emekçi halkımız gibi öğretmenlerimizi de etkilemektedir. Enflasyonun nedeni, işçi-memur ücretlerindeki artışlar, yoksul köylülüğün ürünlerinin 3-5 kuruşluk taban fiyatı artışı değildir. Enflasyonun yaratıcısı siyasi ve ekonomik gücü elinde tutan iç ve dış sömürücü sınıfların kâr hırsıdır. Enflasyon sonucu fiyatlar hızla artmaktadır. Maliye Bakanlığına göre 1975 yılı fiyat artışı % 30 civarında olacaktır. Buna karşı memurların maaşlarındaki yıllık artış % 3'ün altındadır.

Devlet Planlama Dairesinin 1975 bütçe uygulamasında hazırladığı bir raporda şöyle denmektedir; «Böylece 1975 yılında da 1 nci derecede devlet memurlarının gerçek gelirin 1970 fiyatları ile 3000 liranın altına inmesi kaçınılmaz bir sonuçtur. Kat sayı mekanizması yerinde ve zamanında kullanılarak devlet memurlarının gerçek gelirleri 1970 düzeyinde sabit tutulseydi 1970 yılında 7 olan katsayının 1971 yılında 8'e, 1972 yılında 9,5'a 1973

yılında 11,5'a, 1974 yılında 14,5'a, ve 1975 yılında 16'ya çıkarılması gerekirdi. Gerçekten 1970 yılında 7.000 TL. nin satın alma gücüne denk bir satınalma gücü elde etmek için 1975 yılında 16000 liranın üzerinde bir gelir düzeyine ulaşılmış olması gereklidir. «Bu rakamlar artan hayat pahalılığının yükünün emekçi sınıf ve tabakalara yüklendiğini göstermektedir. Yine aynı araştırmada, «Her katsayı artışı nedeniyle devlet memurlarının brüt gelirleri artmakta; fakat gelir vergisi dilimlerinin, fiyat hareketlerine uygun olarak yeniden düzenlenmemesi nedeniyle gerçek anlamda daha fazla vergi ödemesi sorunu ortaya çıkmaktadır» diyerek vergi yükünün de dar gelirliilerin sırtına yüklendiğini noktalamaktadır.

Amaç, toplum içinde üretme, toplum içinde tüketmedir. Böylece bir üretim ilişkisinde yayılma, sömürme, tahakküm çabaları, insanın insanı sömürmesi yoktur. Yaratıcılık ve toplumsallıkta dayanışma vardır. Emperyalist-kapitalist sistemde ise üretim araçlarından yoksun milyonlarca emekçi halk çalışır, değerler yaratır, üretim araçlarını elinde tutan bir avuç sömürücü sınıf ise, bu değerlere el koyar. «Birleşik Amerikanın dış ülkelerdeki dolaysız yatırımlardan 1960'dan 1969'a kadar elde ettiği toplam kâr 32 milyar 282 milyon doları bulmaktadır. Bu sayı tüm özel dış ülke yatırımlarının 1965'e kadar % 65'ini bulmaktadır. ABD emperyalizminin söz konusu zaman aralığında sermaye ihracı sayesinde emperyalist endüstri ülkelerinden sağladığı toplam kâr, 15 milyar 479 milyon dolardır, bu rakam, oraya yatırılan dolaysız yatırımların % 49'unu meydana getirir. Amerika tekelleri, aynı zaman aralığında az gelişmiş ülkelere 16 milyar 106 milyon dolar sağlamışlardır. Bu sayı, Amerikan finans kapitalinin, 1965 yılına kadar bu ülkelere yaptığı sermaye yatırımının % 116,5'nu bulmaktadır. Buna göre, Amerika tekelleri 7 yıl içinde az gelişmiş ülkelere 1965'e kadar bu ülkelerde işleyen dolaysız yatırımların sağladığından daha fazla kâr temin etmiş-

lerdir.» Yukarıdaki verilerin ışığında emperyalist sistemin sömürücü ağı içinde bulunan ülkemizin emekçi sınıf ve tabakaları her geçen gün yoksullaşmaktadır.

Tekelci sermaye kârlarını artırmak için fiyatlarla istediği gibi oynamaktadır. Ham madde fiyatları 1965 - 1970 yılları arasında % 60 artarken işlenmiş maddelerin fiyatları % 250 artmıştır. İhracat ve ithalât fiyatları arasında ortaya çıkan bu elverişsiz orantı kayması nedeni ile az gelişmiş ülkelerin 1950-62 arasındaki zararları 16,7 milyar dolar olarak hesaplanmıştır.

Ulusal kaynaklar ve emekçi halkaların yarattığı değerler ABD. emperyalizminin bir avuç sömürücüsünün, silâh tröstünün kasasına akmaktadır. Silâh üretimi, ekonomik olarak doğrudan doğruya, «ulus sermayesinin bir kısmının suya atılması demektir.» Bu suya atılan sermaye emekçi sınıfların, emekçi tabakaların bu arada öğretmenlerin sofralarındaki lokmalardan zorla koparılan parçalardır. 1914 - 1918 paylaşım savaşı harcamaları 508 milyar dolardır. Saldırganlığı yapısından gelen emperyalizm; 1900'den 1953'e kadar maddesel kaynakları tüketerek, insanlığa 4.000 milyar dolar, 1954'den 1967 ye kadar ise 1000 milyar dolar zarar vermiştir. Bu da emperyalizmin giderek tüm insanlığın zararına olan gelişmesini artırdığını göstermektedir. 1949'dan 1967'ye kadar NATO'nun silâhlanma için harcadığı para 1 trilyon 200 milyar dolardır. Oysa bu parayla herbiri 50 bin liraya mal olacak merkezi sistemle ısıtılan bir milyar 800 milyon insanın oturabileceği, 360 milyon konut yapılabilirdi.

İşte, maaşlarımızın insanca yaşamamızı sağlamamasının, emekçi sınıf ve tabakaların giderek yoksullaşmasının nedeni, tekellerin bu korkunç sömürüsünün sonucudur. Ülkemizin yeraltı-yerüstü kaynakları, halkımızın emeği de emperyalizmle bütünleşen yerli egemen güçler tarafından gaddarca sömürülmektedir. 1969 yılında gelen yabancı sermaye 61 milyon 366 bin 581 lira iken aynı yıl tekeller tarafından transfer edilen kâr 61 milyon

692 bin 305 liradır. Maliye Bakanlığı tarafından yapılan bir incelemeye göre 1955 yılında 4,6 milyon lira sermaye ile kurulan Türk Philips A.Ş.'nin (Sermayesinin % 99 'u çok uluslu Philips Şirketine aittir) 1960-61 yılındaki toplam kârı 28 milyon 608 liradır. 1952 yılında 5 milyon lira sermaye ile kurulan Unilever-İş Türk Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi (Sermayesinin % 80'ni İngiliz ve Hollanda ortak yatırımı olan dünyanın en büyük çok uluslu tekellerinden Unilever, % 20'si Türkiye İş Bankasına aittir) 1954 - 1962 yılları arasındaki dönemde (1960 yılı hariç) 8 yılda 123 milyon 294 bin lira kâr etmiştir. İsmi verilmeyen ve yabancı sermaye oranı % 71 olan bir ilaç fabrikası 1951 yılında 2,8 milyon sermaye ile faaliyete geçmiş ve 1962 yılı sonuna kadar 25 milyon 634 bin lira kâr etmiştir. Uluslararası tekeli sermaye ile yerli tekeli sermaye ortak yatırım, patent, lisans, know - how vb. yollarla bütünleşmiştir. Bu bütünleşme sömürüyü katmerleştirmektedir.

İşte ülkemizde, hayat pahalılığının, işçilerin, köylülerin, öğretmen ve emekçi sınıf ve memurların yoksullaşmasının nedeni, bu iç ve dış sömürü olgusudur. Emperyalist düzenden çıkmadıkça insanca yaşamamız olası değildir. Bu düzende maaşlarımıza yapılacak zamlar, katsayının artması insanca yaşamamızı, sosyal güvenliğimizi, sağlık kurallarına uygun beslenmemizi, hastahanelerde tedavi olmamızı sağlamayacaktır. Egemen güçler bir elleriyle verdiklerini öteki elleriyle geri amaktadırlar. Ayrıca, devrimci, ilerici, yurtsever öğretmen ve diğer kamu personelinin terfilerini çeşitli yollarla engellemektedirler. Onların istediği düşünen, araştıran, nedenlere, niçinlere eğilen, haklarını almak için mücadele veren, örgütlenen, halkına bilinç taşıyan öğretmen değil, egemen güçlere körü körüne maşalık yapan ,kul-köle olan öğretmendir. Yaratıcı öğretmene dolgun ücret TÖB-DER'in benimsediği ilkedir.

Maaşlarımız, hayat pahalılığına, fiyat artışlarına göre her yıl saptanmalı, ölçüt olarak ta emek alınmalıdır.

BESLENME

Beslenme, her canlının, canlılığını sürdürebilmesi için gerekli olan besini alması demektir. Canlı yeterince ve gereksinme duyduğu besinleri alamadığında organizma kendi kendisini yemekte, bu ise organizmanın kendisinden beklenen işlevi yerine getirmesine engel olmaktadır. Bu nedenle insanın kendisinden beklenen maddi ve manevi işlevini yerine getirebilmesi, gereksinme duyduğu besini almasına bağlıdır. Yapılan bilimsel araştırmalar yeterince protein ve mineralleri alamayan bebek ve çocukların beyinlerinin tam olarak teşekkül edemediğini göstermektedir. Ayrıca sağlığımızın korunabilmesi için de organizmanın yeterli besini alması gerekmektedir.

Kapitalist ülkelerde emekçi sınıf ve tabakaların sağlık koşullarına uygun beslenmesi için gerekli önlemler alınmamaktadır. Her şey insanların mutluluğu için değil, parababalarının azami kâr ve daha çok sömürebilmelerine uygun bir biçimde düzenlenmektedir. Bu açıdan emperyalist-kapitalist sistemin halkalarını oluşturan ülkemizde de beslenme sorunu emekçi halkımızın başta gelen sorunlarından birisidir. 12 Mart faşizmi döneminde hazırlanan 3. beş yıllık kalkınma planında beslenme konusunda şöyle deniyor: «Yetersiz ve dengesiz beslenme önemli bir halk sağlığı sorunu olarak ağırlığını korumaktadır. Özellikle bebek ve okul öncesi çağındaki çocuk, gebe ve emzikli anne grubu arasında protein, kalori yetersizliği sonucu meydana gelen hastalıklara rastlanmaktadır. Beslenme sorunlarının başlıca nedenleri dengesiz gelir dağılımı. Bazı gıdaların nitelik ve nicelik yönünden yetersiz üretimi. Gıda dağıtımında bölgesel dengesizlikler, besin üretiminin pazarlanmasında ve tüketiciye ulaştırılmasında yetersizlikler beslenme konusunda bilgisizlikler ve eğitim noksanlığıdır. Beslenme konusunda kısa vadede bebeklere, okul ve okul öncesi çağıdaki çocuklara, gebe ve emzikli annelere yönelen

ve beklenen eğitimi de kapsayan programdan yoksunluk kendisini hissettirmektedir.»

Kuşkusuz buradaki yaklaşım; emekçi halkımızın beslenme sorununu, onun gereksinimleri doğrultusunda çözümlenmek değil, halkımızı avutmak ve uyutmak amacına yöneliktir.

Bir belgeye göre; 1972 yılı mayıs-haziran aylarında Ankara'ya gelen sebze ve meyva niceliksel olarak 1973 yılının aynı aylarına oranla iki mislidir. Ne varki sebze ve meyvanın parasal değeri 1972 yılının iki katından daha fazladır. Emperyalizmin çıkarları doğrultusundan planlanan ulaşım politikası sebze ve diğer besinlerin dağıtımını elinde tutan bu bir avuç sermaye babasının yumaklarını büyütme doğrultusunda kullanılmaktadır. Halkımızın yetiştirdiği ürünler tarlada ve bahçede ege men güçler tarafından ucuza kapatılmakta ve fiyatlar daha çok kar elde edebilme doğrultusunda durmadan artırılmaktadır. Bu uğurda gerektiğinde gıda maddeleri tahrip edilmekte, hatta Deniz'e bile dökülmektedir.

Bölgeler arasında da derin uçurumlar vardır. Siyasi güç, emekçilerin elinde olmadığı için yaratılan ve yetiştirilen ürünler, insan için eğil, sermaye sınıfının çıkarları doğrultusunda pazarlanmaktadır. Bunun sonucu coğrafi nedenlerle sebze ve meyva yetişmeyen bölgelerimize bunlar ya hiç ulaşmamakta, yada emekçi halkımızın satınalma gücünün çok üstünde bir fiyatla pazarlanmaktadır. Bir tarım ülkesi olan ülkemiz, kendi halkını bile beslemeyecek duruma getirilmekte, doğal kaynaklarımız emperyalizmle bütünleşen yerli sömürücüler tarafından insafsızca tahrip edilmektedir. Uğruna binlerce şehit verdiğimiz Kıbrıs adasından daha çok toprağımız her yıl sular tarafından denizlere taşınmaktadır. Büyükçe bir kesimi hayvancılık yapan ve üç yanı denizlerle çevrili olan ülkemiz en az hayvani protein tüketen ülkelerin başında gelmektedir. Üçüncü 5 yıllık kalkınma planında verilen rakamlara göre 1972 yılında fert başına 19,3 gram günde hayvani protein tüketilmektedir. Bunun yanında fert başına tahıl tüketimi ise günlük 730

gramdır. Ülkemizde bebek ve çocukların ölümlerinde görülen yükseklik ve yaş ortalamasının düşüklük nedeni bu bozuk beslenmeden ileri gelmektedir. Yukarıdaki rakamlara göre yıllık fert başına protein tüketimimiz 7,044 klogramdır. Halbuki bu, rakam A.B.D. de 83 kilogramı geçmektedir. Türkiye'yi küçük bir Amerika yapmak isteyenlerin yolun neresinde bulduklarını bu rakamlar açık seçik göstermektedir.

Emekçi halkımızın ve onların okula devam eden çocuklarının sağlık kurallarına uygun biçimde beslenebilmesi için TÖB-DER diğer sorunlarımızda olduğu gibi halkımızla omuz omuza verdiği örgütlü mücadelesini bu konuda da sonuna dek sürdürecektir. Amerikan Emperyalizminin besin artıklarıyla halkımızı uyutmak isteyenlerin oyunlarını ve bu oyunların arkasındaki iğrenç sömürüyü halkımıza anlatmak TÖB-DER'li öğretmenin başta gelen görevidir.

5 nüfuslu bir ailenin sağlık kurallarına uygun biçimde beslenebilmesi için ayda 2355 lira yalnız beslenmeye ayırması gerekmektedir. Buna pişirme, tuz, biber, kap kaşık ve diğer girdiler dahil değildir. Halbuki öğretmenlerimizin % 80'e yakınının maaşı bu rakamın çok altındadır. Yüksek öğrenimde verilen 500 lira ile biyolojik olarak daha çok proteine gereksinimi olan gençlerimizin nasıl beslendiğinin değerlendirilmesini sizlere bırakıyoruz. Belli bölgelerde büyük gıda depoları kurulmalı sebze, meyva ve diğer gıda maddeleri bu depolardan soğutma cihazı bulunan taşıma araçları ile ülkenin her yerindeki emekçi halkımıza ulaştırılmalıdır. Böylece aradaki tefeciler yok edileceği için besin maddeleri hem ucuz olacak, hem de halkımız daha iyi beslenme olanağına kavuşacaktır. Ne varki böyle bir sistem emperyalizmden arınmış, tam bağımsız ve gerçekten demokratik bir Türkiyede gerçekleşebilir.

DİNLENME VE BOŞ ZAMANLARI DEĞERLENDİRME

Çalışan, değerler yaratan, yorulan organizmanın din-

lenmeye gereksinimi vardır. Yeniden yaratma sürecine geçebilmesi için bu zorunludur. Böylece organizma gerekli potansiyel gücü depo eder, yeni atılımlar için enerjiyi sağlar. Sürekli çalışma organizmanın maddi ve manevi işlevini yerine getirmesine engel olur.

Emperyalist-Kapitalist sistemlerde çalışanların dinlenmesi, boş zamanlarını daha iyi değerlendirip insancıl düşüncelerinin, emeğe yabancılaşmamaları için sınıfsal bilinç almaları doğrultusunda hiç bir tedbir alınmaz.

Her şey parababalarının emekçi halkı daha çok sömürebilmeleri doğrultusunda planlanır. Emek gücüne biçilen ücret, tüketim ekonomisi teşvik edilerek emekçilerden tekrar geri alınır. Her şey gibi bu arada insan da makina haline getirilerek düşünmesi olaylar arasında bağ kurması engellenir. Hızlı bir akış vardır, duran kişi kendisini makinelerin dişlilerine kaptırmak zorunludur.

Dinlenme ve boş zamanları değerlendirmek için yapılan tesislerden emekçi halk değil, emekçi halkı sömüren egemen sınıflar yararlanmaktadır. Bu tesislerin giderlerini ise işçiler, köylüler ve diğer emekçi tabakalar karşılamaktadır. Emekli Sandığının inşa ettiği Hilton'dan, deniz kıyılarında yaptırdığı motellerden halkımız değil, sömürücü sınıflar yararlanmakta ve halkımızın alın teri üzerine kurulan bu binalarda cılgınca eğlenmektedirler.

Öğrencilerin dinlenmeleri, boş zamanlarını daha iyi değerlendirmeleri, kültürün gelişip emekçi sınıf ve tabakaların sınıfsal çıkarları doğrultusunda ilerlemesi yönünde hiçbir yatırım yapılmamaktadır. Kokuşan, çürüyen emperyalist-kapitalist sistemin yozlaşan kültürüyle genç dimağlar zehirlenmekte, gençlerin seks ve benzeri konulara yönelmeleri için diskotekler, açık saçık filmler, dergiler yayınlatılmaktadır.

MUTEMET SORUNU

Anayasanın 36. maddesi, mülkiyetin kutsallığını getirmiştir. Ne var ki burjuvazi kendi getirdiği kurallara

çıkarlarına ters düştüğünde uymamakta, gerektiğinde bu kuralları çiğnemektedir. Öğretmenlerin maaşları onların özlük hakları olması, istedikleri gibi tasarruf edebilmeleri gerekirken egemen güçler buna da engel olmakta, öğretmenlerin maaşlarını istedikleri kişiler aracılığıyla almalarını yasaları hiçe sayarak engellemektedirler. Bu yolla öğretmenlerin örgütlenmesi durdurulmak istenmektedir. TÖB-DER olarak öğretmenlerin maaşlarını istedikleri kişi aracılığıyla alabilmeleri doğrultusundaki bugüne dek verdiğimiz örgütlü, inançlı mücadelemizi bundan sonra da sürdüreceğiz.

4. ÖRGÜTLENME GEREĞİ

Eğitim ve öğretim sorumluluğunu yüklenen biz öğretmenler, eğitim meslek ve özlük sorunlarıyla birlikte dünya ve yurt sorunlarına da yabancı kalmayıp bu sorunların bütünlüğü içerisinde kendi sorunlarımıza da çözüm yolları bulma, etkin mücadele verme, öğrencilerimizi ve emekçi halkımızı emeğine sahip çıkma doğrultusunda eğiterek bilinçlendirmek başta gelen görevlerimizdendir.

Uyanan ve bilinçlenen halkın rahatlıkla sömürülemediğini çok iyi bilen egemen güçler öğretmenlerimizin bu tavrından tedirgin olmakta ve kıyım makinasını işletmektedir. İşte bu kıyım ve zulme karşı koymanın, ekonomik ve demokratik mücadelenin tek bir yolu örgütlenmek ve örgütlü mücadele vermektir.

Şunu iyi biliyoruz ki insanlar toplumsal örgütlenmeye gitmedikçe egemen güçlerin ücretli kölesi olarak kalacaklardır. Bugün kamu kesiminde en çok örgütlenen ve örgütlü mücadele bilincine varan öğretmenlerdir. Ne var ki daha örgütümüze katılmayan yüz binden fazla öğretmen vardır. Örgütlü uğraşımızı sürdürmek, diğer konularda olduğu gibi bu konuda da öğretmenler olarak tam bir dayanışma içinde çalışmak zorundayız.

SENDİKALAŞMA :

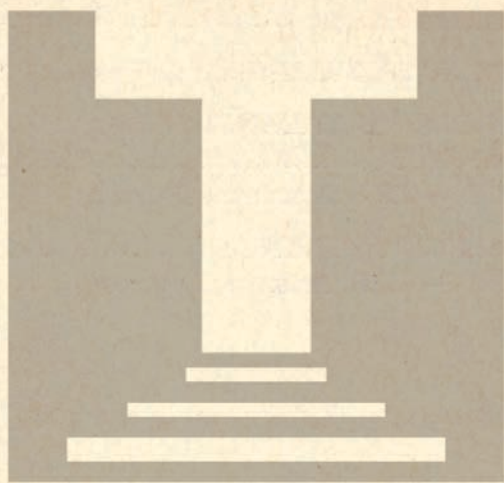
Sendikalar emeğini ücret karşılığında satarak yaşa-

mını sürdürme zorunda olan emekçi sınıf ve tabakaların işverenlere karşı haklarını koruma amacıyla kurdukları örgütlerdir. Emperyalist-Kapitalist sistem içindeki üretim araçlarına sahip olan sömürücü sınıflar emeğin yarattığı değere eşit değil de onun çok altında ancak yaşamını sürdürebileceği bir düzeyde tutma ve emeği mümkün olduğunca ucuza alma olanaklarına sahiptir. Tüm emeğiyle geçinenlerin örgütsüz olması emeğin daha yoğun bir sömürüsüyle sonuçlanır. Bu nedenle emekçiler çıkarlarını bir ölçüde de olsa korumak ve geliştirmek için işverenler karşısında örgütlenmek zorundadır. Bu zorunluluk kapitalizmin gelişme süreci içinde emekçilerin kararlı uğraşları sonunda, toplu sözleşmeli - grevli sendika hakkı elde etmiştir. Bu hak egemen güçlerin emekçilere verdiği bir lütuf olmamış tam tersine emekçi sınıfların, kararlı, bilinçli ve uzun mücadeleleri sonucu söke söke alınmıştır.

Kamu kesiminde çalışanların işvereni durumunda olan devlettir. Egemen güçlerin sözde bilim adamları devleti sınıflar üstü bir kurum olarak göstererek, bu kuruma karşı sendika hakkı için mücadele etmenin gereksizliğini savunurlar. Tarih boyunca egemen sınıflar devlete damgasını vurarak, mevcut üretim ilişkilerinin devamını sağlamaya çalışmışlardır. Bu nedenle kamu personeli olan biz öğretmenler devletin sınıfsal niteliğini gözden kaçırmamız gerekir.

S O N U Ç :

Toplu sözleşmeli grevli sendikalarda örgütlenmenin, ekonomik ve demokratik mücadelemizin daha güçlü bir şekilde sürdürmenin ön koşulu da Türkiye'nin en büyük öğretmen örgütü olan TÖB-DER çatısı altında toplanarak 12 Mart faşizminin gasbettiği sendikal haklarımızı geri alarak daha ileri sendikal mevziler için uğraşa hazırlıklı olmalıyız. Bu yolda başarının sırrı; ulaşılabilecek hedefi bilimsel olarak saptamak, saptanan bu hedefe bilinçli, inançlı ve örgütlü olarak yürümektir. Zafer örgütlü demokratik mücadelenin ve halkımızın olacaktır.



TÜSTAV

TÖB — DER YAYINLARI

- 1 — İŞ VE MESLEK EĞİTİMİ:
İ. Hakkı Tonguç 10 TL
- 2 — HUKUK YAZILARI: Halit Çelenk 10 TL
- 3 — YARDIM VE YABANCI SERMAYE
SÖMÜRÜSÜ: 7,50 TL
(TÖB — DER Araştırma Bürosu)
- 4 — BESLENME SORUNU: 6,00 TL
(TÖB — DER Araştırma Bürosu)

TÖB — DER EĞİTİM YAYINLARI

- 1 — ÖĞRETMENLERİN MESLEK
VE ÖZLÜK SORUNLARI 5.00 TL
- 2 — SOSYAL MÜCADELEDE
TÖB — DER'İN YERİ VE İŞLEVİ ... 3.00 TL
- 3 — MEMUR SENDİKACILIĞI
VE TÜRKİYE DENEYİ 3.00 TL

Fiattı : 5.00 TL